

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.7.26
KOM(2011) 456 galutinis

2011/0197 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl pramoginių ir asmeninių laivų

(Tekstas svarbus EEE)

{SEK(2011) 958 galutinis}

{SEK(2011) 959 galutinis}

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

Bendrosios aplinkybės

Pramoginių laivų direktyva¹ priimta 1994 m., siekiant reglamentuoti pramoginių laivų pateikimą Europos rinkai. Joje nustatyti esminiai saugos reikalavimai, kurių gamintojai turi laikytis projektuodami laivą, kad šiuos saugius laivus galėtų pateikti ES rinkai. Kad parodytų, jog jų gaminys atitinka direktyvą, gamintojai turi laikytis kelių prievolių: pateikti laivo atitikties esminiams saugos reikalavimams deklaraciją, gaminį paženklini CE ženklu ir naudotojams pateikti informaciją apie gaminio naudojimą ir eksploataciją.

Direktyva 94/25/EB buvo iš dalies pakeista Direktyva 2003/44/EB, kuria nustatytos varomųjų variklių išmetalų ir laivų su varomaisiais varikliais skleidžiamo triukšmo ribinės vertės, taikomos tiek slėginio uždegimo varikliams, tiek kibirkštinio uždegimo varikliams. Pramoginių laivų direktyvoje reglamentuoti šie pagrindiniai oro teršalai: azoto oksidai (NOx), angliavandeniliai (HC) ir kietosios dalelės (PT). Be to, Direktyva 2003/44/EB išplėtė Pramoginių laivų direktyvos taikymo sritį, į ją įtraukus asmeninius laivus.

Toje pačioje pakeitimo direktyvoje nustatyta peržiūros sąlyga (2 straipsnis), kuria siekiama sumažinti išmetalų ribas, atsižvelgiant į technologinę pramoginių laivų variklių pažangą ir poreikį suderinti ribas visame pasaulyje, ypač su JAV. Be to, reikėtų atsižvelgti į pažeidžiamą MVĮ padėtį, nes šį sektorių daugiausia sudaro mažosios ir vidutinės įmonės (daugiau kaip 95 % įmonių yra MVĮ).

Sektoriaus MVĮ daugiausia stato laivus arba įmontuoja variklius (pritaiko ir laivuose įmontuoja kelių transporto priemonių arba ne kelių transporto priemonių variklius). Taip pat yra keletas nedidelių variklių gamintojų, kurie savo veiklą vykdo ES ir prekes teikia išimtinai ES rinkai.

Peržiūros sąlyga (2 straipsnis) taip pat numato, kad Komisija pateikia ataskaitą apie tolesnio variklių aplinkosaugos charakteristikų gerinimo galimybes ir, jei atsižvelgiant į šią ataskaitą laikoma tikslinga, pateikia atitinkamus pasiūlymus Europos Parlamentui ir Tarybai. 2007 m. Komisija pateikė ataskaitą (COM(2007/313), kurioje paskelbė, kad įvertins galimybes toliau mažinti pramoginių laivų variklių išmetalų ribas.

Derėjimas su kitomis Sąjungos politikos sritimis ir tikslais

Pramoginių laivų direktyva yra Europos teisės aktų sistemos, apimančios laivų saugos ir aplinkosaugos aspektus, dalis.

Viena iš strategijos „Europa 2020“² pavyzdinių politikos sričių siekiama, kad Europoje būtų tausiai naudojami išteklių ir būtų pasiekti klimato bei energetikos tikslai. Įgyvendinant

¹ 1994 m. birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/25/EB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su pramoginiais laivais, suderinimo (OL L 164, 1994 6 30, p. 15).

² COM(2010) 2020 galutinis.

integruotą jūrų politiką³ aplinkos apsauga tapo vienu pagrindinių visų Sąjungos politikos sričių, ypač susijusių su jūrų aplinka, tikslu. Pramoginių laivų direktyva persvarstoma atsižvelgiant į šį bendrą kontekstą. Ja taip pat siekiama 2010-ųjų – Tarptautinių biologinės įvairovės metų tikslu.

Pramoginių laivų direktyva suderinta su „Švaraus oro Europoje“ (CAFE) iniciatyvos⁴ tikslais; šia iniciatyva nustatyta integruota ir ilgalaikė strategija, kuria siekiama mažinti neigiamą oro taršos poveikį žmonių sveikatai ir aplinkai, kaip nustatyta Direktyvoje 2008/50/EB dėl aplinkos oro kokybės ir švaresnio oro Europoje⁵.

Pramoginių laivų direktyva taikoma tik su sveikata susijusiems variklių išmetams, pavyzdžiui, kietosioms dalelėms (PT), azoto oksidams (NOx) ir angliavandeniliams (HC). Ja neatsižvelgiama į anglies dioksido (CO₂) taršą. Ligi šiol nėra aprašų ar duomenų apie pramoginių laivų variklių išmetamą CO₂. Tačiau ateityje šio sektoriaus variklių išmetamo CO₂ klausimas gali būti sprendžiamas atsižvelgiant į pokyčius kelių transporto sektoriuje, taikant savanoriškas arba reguliavimo priemones.

2. KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMAS

Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Apie persvarstymą buvo galvojama nuo 2008 m. – šiuo klausimu vyko išsamios konsultacijos su valstybių narių institucijomis Nuolatiniame pramoginių laivų komitete ir su kitomis suinteresuotosiomis šalimis, kaip antai, pramonės atstovais, vartotojų asociacijomis, standartizacijos organizacijomis ir atitikties vertinimo įstaigomis.

2009 m. gegužės–liepos mėn. buvo surengtos viešos konsultacijos internete. Komisijos tarnybos gavo 32 atsakymus į klausimą, paskelbtą tik anglų kalba. Viešų konsultacijų rezultatai skelbiami

http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=3088&tpa_id=160&lang=en.

Iš šių konsultacijų metu pateiktų atsakymų matyti, jog pritariama tam, kad būtų įvestos griežtesnės išmetalų ribos, atsižvelgiant į MVĮ padėtį. Respondentai nurodė, kad bendros ribos turėtų būti nustatytos ne tik ES ir EEE šalyse bet ir kitose pasaulio dalyse, ypač JAV. Be to, tyrimas patvirtino, kad toliau mažinant laivų su varomaisiais varikliais skleidžiamą triukšmą nebus veiksmingai sprendžiama per didelio triukšmo atvirose erdvėse problema.

Konsultacijos parodė, kad ES teisės aktuose turėtų būti geriau atsižvelgiama į pramoginių laivų sektoriaus ypatumus. Išreikštas susirūpinimas dėl labai aktyvios naudotų laivų rinkos ir savos gamybos laivų. Atsakymai taip pat parodė, kad būtina patikslinti ūkinės veiklos vykdytojų, įskaitant privačius importuotojus, prievoles ir nacionalinių vykdymo priežiūros institucijų kompetenciją.

³ Pavyzdžiui, žr. Žaliąją knygą COM (2006) 275 galutinis „Link Europos Sąjungos būsimos jūrų politikos: Europos vandenynų ir jūrų vizija“, Komisijos komunikatą COM (2007) 575 galutinis „Integruota jūrų politika Europos Sąjungai“ ir naujesnę, 2009 m. Jūrų reikalų ir žuvininkystės generalinio direktorato pasiūlytą „Švarių laivų“ iniciatyvą. Visomis šiomis iniciatyvomis pripažįstamas poreikis užtikrinti aukšto lygio aplinkos apsaugą visoje jūrų politikos srityje.

⁴ Žr. nuorodą http://europa.eu/legislation_summaries/environment/air_pollution/l28031a_en.htm#KEY.

⁵ Žr. nuorodą <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32008L0050:EN:NOT>.

Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas

Buvo užsakyta keletas išorės tyrimų, siekiant toliau išnagrinėti, kaip būtų galima pagerinti pramoginių laivų variklių aplinkosauginės charakteristikas ir jų poveikį.

- **TNO**⁶ „Dabartinės padėties ir technologinių bei teisės aktų pokyčių pramoginių laivų variklių aplinkosauginio veiksmingumo srityje tyrimas. Galutinė ataskaita“, 2005 m. sausio mėn. Komisija paprašė atlikti šį tyrimą po to, kai Pramoginių laivų direktyvoje nustatė aplinkos apsaugos reikalavimus, kad tyrimu būtų įvertintas varomųjų variklių naudojimo pramoginiuose laivuose poveikis aplinkai.
- **Europos laivybos pramonės konfederacijos** „Galimų sprendimų toliau mažinti pramoginių laivų variklių išmetalus pagal Direktyvą 94/25/EB, su pakeitimais, padarytais Direktyva 2003/44/EB, galimybių ir poveikio studija. Poveikio vertinimo ataskaita. Galutinė ataskaita“ (“Study on The Feasibility and Impact of Possible Scenarios for Further Emission Reduction Measures for Recreational Craft Engines in the Context of Directive 94/25/EC, as Amended by Directive 2003/44/EC: Impact Assessment Report – Final Report”), 2006 m. spalio 26 d. Šiame tyrime išsamiai nustatytas ir išmatuotas keturių galimų sprendimų imtis tolesnių išmetalų mažinimo priemonių, nustatytų TNO tyrime, poveikis ir perskirtymo rezultatai.
- **ARCADIS**⁷ „Papildomas poveikio vertinimo tyrimas dėl galimų pramoginių laivų variklių išmetalų mažinimo priemonių taikymo“, 2008 m. birželio mėn. Gavusi ankstesnio tyrimo rezultatus, Komisija pradėjo kitą tyrimą, siekdama nustatyti ir įvertinti naujus sprendimus, kuriais būtų atsižvelgiama į ypatingą pramoginių laivų sektoriaus MVĮ padėtį.
- Tyrimai pateikiami http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/maritime/documents/index_en.htm.

Poveikio vertinimas

Komisija atliko išsamų poveikio vertinimą, nurodytą jos darbo programoje.

Poveikio vertinime pagrindinis dėmesys skiriamas šioms trimis persvarstymo sritims, turinčioms didelį poveikį:

- A. išmetalams,
- B. skleidžiamam triukšmui ir
- C. suderinimui su nauja teisine sistema.

Vertinant šias tris sritis išsamiai išanalizuotos toliau nurodytos galimybės.

A. Variklių išmetalų ribos

⁶ „Stocktaking study on the current status and developments of technology and regulations related to the environmental performance of recreational marine engines – Final Report“, 2005 m. sausio mėn., TNO tyrimas Įmonių ir pramonės generaliniam direktoratui.

⁷ “Complementary Impact Assessment Study on possible emission reduction measures for recreational marine engines”, 2008 m. birželio mėn., ARCADIS tyrimas Įmonių ir pramonės generaliniam direktoratui.

1 galimybė – nieko nekeisti

Direktyvoje paliekamos galioti dabartinės **išmetalų ribos**, apibrėžtos pakeitimo direktyvoje 2003/44/EB.

2 galimybė – griežtesnės išmetalų ribos (II etapas)

Įvertinta galimybė pradėti taikyti II išmetalų ribų nustatymo etapą. Iš viso pasiūlyti penki galimi sprendimai, kuriais būtų toliau mažinamos ribos (žr. poveikio vertinimo 21 p.).

Tolesniam vertinimui kaip tinkamiausias pasirinktas 5 sprendimas. Taikant 5 sprendimą su JAV suderinamos tiek kibirkštinio uždegimo, tiek slėginio uždegimo varikliams taikomos ribos. Slėginio uždegimo varikliams taikomos ribos, nustatytos JAV Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – JAV EPA) normoje 40 CFR *Part* 1042, taikomoje dyzeliniams pramoginių laivų varikliams. Kibirkštinio uždegimo varikliams taikomos ribos, nustatytos JAV EPA normoje 40 CFR *Part* 1045, taikomoje naujiems ne kelių kibirkštinio uždegimo varikliams, įrangai ir laivams.

3 galimybė – griežtesnės išmetalų ribos (II etapas) kartu su neigiamo ekonominio ir socialinio poveikio sušvelninimo priemonėmis

Šia galimybe nagrinėjamos įvairios galimybės sugriežtinti išmetalų taisykles, kartu taikant poveikio sušvelninimo priemonę, siekiant sumažinti neigiamą ekonominį ir socialinį poveikį, kuris gali būti daromas gamintojams nustačius griežtesnę išmetalų ribą.

3 galimybės 1 variantas – taikyti lankstumo schemą

Griežtesnių išmetalų taisyklių poveikį būtų galima sušvelninti nustačius lankstumo schemą. Pagal tokią schemą variklių gamintojai galėtų pateikti rinkai nedidelį skaičių pramoginių laivų variklių, atitinkančių ankstesnio etapo ribas, po to, kai įsigalios naujos išmetalų ribinės vertės.

3 galimybės 2 variantas – visiems variklių gamintojams taikyti pereinamąjį laikotarpį (3 metai)

Siūloma įsigaliojus direktyvai taikyti trejų metų pereinamąjį laikotarpį, kad variklių gamintojai galėtų pritaikyti variklius prie naujų technologijų.

3 galimybės 3 variantas – visiems variklių gamintojams taikyti pereinamąjį laikotarpį + specialų pereinamąjį laikotarpį mažiems ir vidutiniams variklių gamintojams, ES rinkai teikiantiems kibirkštinio uždegimo užbortinius variklius, kurių galingumas mažesnis kaip 15 kW (3+3 metai)

Pramonei būtų toliau taikomas trejų metų pereinamasis laikotarpis. Be to, mažiems ir vidutiniams variklių gamintojams, rinkai teikiantiems kibirkštinio uždegimo variklius, kurių galingumas mažesnis kaip 15 kW, būtų taikomas papildomas 3 metų pereinamasis laikotarpis (6 metai nuo įsigaliojimo)

Poveikio vertinime kaip tinkamiausias pasirinktas paskutinis 3 galimybės variantas.

B. Laivų su varomaisiais varikliais skleidžiamo triukšmo ribos

1 galimybė – nieko nekeisti

Direktyvoje paliekamos galioti dabartinės **skleidžiamo triukšmo ribos**, apibrėžtos pakeitimo direktyvoje 2003/44/EB.

2 galimybė – griežtesnės skleidžiamo triukšmo ribos

Dabartinės ES laivų skleidžiamo triukšmo ribos būtų sugriežtintos.

Nustatyta, kad tinkamiausia yra 1 galimybė (palikti galioti dabartines ribines vertes), nes:

- ją taikant neatsiranda atitikties sąnaudų (bendrovėms nereikės investuoti į naujas technologijas, kad būtų pasiektos reikiamos ribos),
- ja sudaroma galimybė pasiekti didesnę aplinkosauginę naudą, taikant pritaikytas nacionalines priemones, specialiai sukurtas toms vietovėms, kuriose kiekvienoje šalyje plaukioja laivai.

Valstybėms narėms būtų suteikiama daugiau veikimo laisvės kurti specialias priemones, kurios joms leistų veiksmingai riboti triukšmą, nes laivų skleidžiamas triukšmas priklauso ne vien nuo variklių, bet ir nuo tokių veiksmų kaip veikimas, oro sąlygos ir kt.

C. Pramoginių laivų direktyvos suderinimas su nauja teisine sistema

Priėmus Reglamentą (EB) Nr. 765/2008 ir Sprendimą 768/2008/EB, Pramoginių laivų direktyvą būtina suderinti su naujos teisinės sistemos principais. Iš esmės tai reiškia, kad turi būti įtraukti skyriai, kuriuose paaiškinamos ūkinės veiklos vykdytojų prievolės, atitikties vertinimo įstaigų bei rinkos priežiūros institucijų kompetencija, nauji atitikties vertinimo moduliai ir CE ženklo statusas.

Kadangi Komisija įsipareigojo suderinti sektorių teisės aktus su nauja teisine sistema, atliekant poveikio vertinimą daugiausia nagrinėtas tik suderinimo poveikis. Šis poveikis turėtų būti daugiausia teigiamas, nes horizontaliosiomis nuostatomis patikslinami tam tikri klausimai, kurie šiuo metu yra neaiškūs. Teisinis tikrumas bus naudingas visoms šalims: ūkinės veiklos vykdytojams, nacionalinėms bei Europos Sąjungos administracijoms ir vartotojams. Ūkinės veiklos vykdytojams nustatytos tam tikros naujos prievolės gali turėti ekonominį poveikį, t. y. reikšti naujas sąnaudas ūkinės veiklos vykdytojams⁸.

3. TEISINIAI PASIŪLYMO ASPEKTAI

Pagrindiniai persvarstymo elementai

3.1. Direktyvos taikymo srities ir sąvokų patikslinimas

Kad gamintojams ir nacionalinėms institucijoms būtų lengviau taikyti Pramoginių laivų direktyvą, šios direktyvos taikymo sritis ir kai kurios apibrėžtys patikslintos.

Anksčiau buvo diskutuojama dėl termino „pramoginiai laivai“ reikšmės direktyvoje – kartais buvo teigiama, kad tai bendras terminas, apimantis tiek pramoginius, tiek asmeninius laivus.

⁸ Suderinimo su nauja teisine sistema poveikis nuodugnai įvertintas Bendrame poveikio vertinime (COM pasiūlymas, kuriuo tuo pačiu metu su nauja teisine sistema suderinamos kelios direktyvos).

Šis neaiškumas dabar pašalintas, apibrėžtyse nustatius naują bendrą sąvoką „laivai“, kuri apima tiek pramoginius, tiek asmeninius laivus.

Kadangi terminas „pramoginiai laivai“ dabar aiškiai apribotas ir reiškia tik kai kurių rūšių gaminius, kuriems taikoma direktyva, direktyvos pavadinimas pakeistas į „Pramoginių ir asmeninių laivų direktyva“, kad pavadinimas geriau atspindėtų taikymo sritį.

Į gaminių, kurie nepatenka į direktyvos taikymo sritį, sąrašą būtina įtraukti laivus amfibijas, kad jiems nebūtų taikomi direktyvos reikalavimai. Be to, dėl nuoseklumo ir tikslumo nurodyta, kad į direktyvos taikymo sritį įtraukti asmeniniai laivai, skirti sportui ir laisvalaikiui, tačiau neįtraukti asmeniniai laivai, skirti gelbėjimo ir policijos tarnyboms. Taip pat patikslinta „kanojų“, kurios neįtrauktos į taikymo sritį, apibrėžtis, nurodant, jog tam, kad ji būtų neįtraukta į direktyvos taikymo sritį, kanoja turi būti „suprojektuota būti varoma vien rankiniu irklu“.

Be to, kad direktyva būtų suprantamesnė ir taikoma vienodai, tikslinga pateikti šiam sektoriui būdingų sąvokų „asmeniniam naudojimui pastatyti laivai“ ir „privatus importuotojas“ apibrėžtis.

3.2. Bendrasis saugos reikalavimas

Dėl aiškumo ir nuoseklumo su kitomis naujojo požiūrio direktyvomis būtina aiškiai nurodyti, kad gaminiai, kuriems taikoma ši direktyva, gali būti pateikti rinkai arba pradėti eksploatuoti tik tuomet, jei atitinka bendrąjį reikalavimą, kad jie turi būti nepavojingi žmonių saugai ir sveikatai, turtui arba aplinkai, ir tik tuomet, jei atitinka I priede išdėstytus esminius reikalavimus. Šį bendrąjį saugos reikalavimą svarbu įtraukti, nes jis gali būti panaudotas kaip teisinis pagrindas nesaugiems laivams pašalinti iš rinkos, ypač nustatius naują rizikos rūšį, kuri dar neįtraukta į darniuosius standartus.

3.3. Išmetalai

3.3.1. Naujos griežtesnės išmetalų ribos

Numatytos naujos griežtesnės azoto oksidų (NOx), angliavandenilių (HC) ir kietųjų dalelių (PT) išmetimo ribos.

Slėginio uždegimo varikliams šios ribos nustatytos taikant JAV EPA normas, taikomas dyzeliniams pramoginių laivų varikliams (40 CFR *Part* 1042). Kibirkštinio uždegimo varikliams ribos nustatytos naudojant JAV EPA išmetalų normas, taikomas naujiems ne kelių kibirkštinio uždegimo varikliams, įrangai ir laivams (40 CFR *Part* 1045). Taikant tokį požiūrį ribos nustatomos tokiu lygmeniu, kuriuo atsižvelgiama į švaresnių laivų variklių technologijų plėtrą ir sudaromos sąlygos suderinti išmetalų ribas visame pasaulyje.

Nustatomos šiek tiek laisvesnės anglies monoksido (CO) ribos, kaip kompromisas, siekiant labai sumažinti kitus oro teršalus ir siekiant užtikrinti, kad pramonei tenkančios atitikties sąnaudos išliktų proporcingos. Tačiau dėl šių laisvesnių ribų nekyla pavojus saugai.

3.3.2. Etaloniniai degalai ir bandymų ciklai

Bandomieji degalai, naudojami vertinant atitiktį išmetalų riboms, turi atspindėti atitinkamoje rinkoje naudojamų degalų sandarą, todėl Europos Sąjungos gamintojai tipo patvirtinimui privalo naudoti europinius bandomuosius degalus. Tačiau, kadangi ne ES gamintojams

europiniai etaloniniai degalai gali būti neprieinami, būtina numatyti, kad atitikties vertinimą atliekančios institucijos (notifikuotosios įstaigos) galėtų taip pat patvirtinti variklius, išbandytus naudojant kitus etaloninius degalus. Tačiau, siekiant užtikrinti kokybiškus bandymų rezultatus ir jų palyginamumą, etaloniniai degalai gali būti pasirenkami tik iš JAV ir Japonijos specifikacijų, nurodytų atitinkamame ISO standarte (Stūmokliniai vidaus degimo varikliai. Išmetamųjų dujinių teršalų matavimas. 5 dalis. Bandomieji degalai. Šiuo metu EN ISO 8178-5:2008).

Be to, atitinkami bandymų ciklai turi būti nurodyti pateikiant nuorodą į tą patį ISO standartą (Stūmokliniai vidaus degimo varikliai. Išmetamųjų dujinių teršalų matavimas. 4 dalis. Įvairios paskirties variklių bandymų ciklai, šiuo metu EN ISO 8178-4:1996).

Pramoginių laivų sektorius aktyviai dalyvauja plėtojant inovacinius varomųjų sistemų sprendimus, kuriuose naudojami hibridiniai, elektriniai varikliai ir net kuro elementai. Ateityje gali būti parengti specialūs bandymų ciklai hibridinėms sistemoms.

3.3.3. *Poveikio pramonei sušvelninimo priemonės*

Pramonei numatytas bendras trejų metų pereinamasis laikotarpis. Be to, dėl išmetalų reikalavimų, mažiems ir vidutiniams variklių gamintojams, rinkai teikiantiems kibirkštinio uždegimo variklius, kurių galingumas mažesnis kaip 15 kW, suteikiamas papildomas 3 metų pereinamasis laikotarpis. Toks laikotarpis būtinas, kad šiame rinkos segmente veikiančios MVĮ nepatirtų finansinių trikdžių ir galėtų savo produkciją pritaikyti prie naujų taisyklių.

3.4. **Konstrukcijos reikalavimai**

Numatytas naujas reikalavimas, pagal kurį, siekiant prisidėti prie jūrų aplinkos apsaugos, privaloma laivuose, kuriuose įrengti tualetai, įrengti surinkimo bakus.

3.5. **Įvertinimas po statybos ir privatus importuotojas**

Direktyvoje 94/25/EB nustatytos taisyklės, reglamentuojančios pramoginių laivų įvertinimą po statybos, kurį atlieka bet koks Bendrijoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, teikiantis gaminį rinkai, tais atvejais, kai nei gamintojas, nei jo įgaliotasis atstovas neatlieka pareigų, susijusių su gaminių atitikties direktyvai įvertinimu. Dėl nuoseklumo tikslinga šią procedūrą taikyti ne tik pramoginiams, bet ir asmeniniams laivams. Dėl aiškumo reikia tiksliai nurodyti, kas ir kokiose situacijose gali taikyti šią procedūrą:

- privatus importuotojas, t. y. fizinis arba juridinis asmuo, kuris nekomerciniais tikslais importuoja gaminį iš trečiosios šalies į Sąjungą, kad galėtų pradėti jį eksploatuoti pats;
- bet koks asmuo, pateikiantis variklį arba laivą rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti, po to, kai jis buvo iš esmės modifikuotas arba perdarytas, arba bet koks asmuo, pakeičiantis laivo, nepatenkančio į šios direktyvos taikymo sritį, paskirtį taip, kad jis patenka į šios direktyvos taikymo sritį;
- bet koks asmuo, pateikiantis rinkai laivą, pastatytą asmeniniam naudojimui, prieš pasibaigiant penkerių metų laikotarpiui, nurodytam 2 straipsnio 2 dalies a punkto vii papunktyje.

Dėl pramoginių ir asmeninių laivų importavimo reikėtų pažymėti, kad, palyginti su Direktyva 94/25/EB, įvertinimas po statybos gali būti taikomas tik privatiems importuotojams

importuojant gaminį nekomerciniais tikslais. Taip siekiama užkirsti kelią piktnaudžiavimui, kad ši procedūra nebūtų taikoma komerciniais tikslais. Galiausiai, siekiant užtikrinti patikimą notifikuotosios įstaigos atliekamą gaminio atitikties įvertinimą po statybos, būtina išplėsti asmens, prašančio atlikti įvertinimą po statybos, dokumentų teikimo notifikuotajai įstaigai prievolės. Numatyta, kad jis turi pateikti visus dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įvertinti.

3.6. Ženklinimas CE ženklų

Šioje direktyvoje nustatytos laivų, sudedamųjų dalių ir variklių ženklavimo CE ženklų taisyklės. Palyginti su Direktyva 94/25/EB, tikslinga išplėsti ženklavimo CE ženklų prievolę, kad taip būtų ženklinami visi bortiniai varikliai ir laivagalio varomieji varikliai be integruotos išmetimo sistemos, laikomi atitinkančiais I priedo B ir C dalyse išdėstytus esminius reikalavimus.

CE ženklų turi būti ženklinami laivai, varikliai ir sudedamosios dalys. Jeigu sudedamųjų dalių atveju tai neįmanoma arba nepateisinama dėl gaminio dydžio arba pobūdžio, CE ženklų taip pat gali būti ženklinama pakuotė arba lydymieji dokumentai.

3.7. Ataskaitų teikimas

Siekiant užtikrinti šios direktyvos stebėseną ir veiksmingumą, valstybėms narėms numatyta nauja prievolė kas penkerius metus Komisijai siųsti direktyvos taikymo ataskaitą. Visų pirma ataskaitoje turi būti pateikiama informacija apie gaminių, kuriems taikoma direktyva, saugos ir aplinkosauginio veiksmingumo padėtį ir direktyvos veiksmingumą, taip pat joje turi būti pristatyta valstybių narių vykdoma rinkos priežiūros veikla.

3.8. Pramoginių laivų direktyvos suderinimas su nauja teisine sistema ir taikomos atitikties vertinimo procedūros

3.8.1. Horizontaliosios taisyklės

2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamentas ir Taryba priėmė du teisės aktus, reglamentuojančius gaminių pateikimą rinkai: 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 765/2008, nustatantį su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus⁹, ir 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimą Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos¹⁰.

Reglamente nustatytos horizontaliosios nuostatos dėl atitikties vertinimo įstaigų akreditavimo, ženklavimo CE ženklų, taip pat Bendrijos rinkos priežiūros sistemos ir į Bendrijos rinką patenkančių produktų tikrinimo, kurios taip pat taikomos gaminiams, kuriems taikoma ši direktyva. Dėl aiškumo šioje direktyvoje reglamento taikymas aiškiai nurodytas.

Sprendime nustatyti bendrieji principai ir orientacinės nuostatos, skirti taikyti teisės aktams, pagrįstiems nauja teisine sistema. Siekiant užtikrinti derėjimą su kitais konkrečių sektorių gaminius reglamentuojančiais teisės aktais, tikslinga su minėtu sprendimu suderinti tam tikras šios direktyvos nuostatas, jei atsižvelgiant į sektoriaus specifiškumą nebūtinai kitoks sprendimas. Todėl su minėtu sprendimu suderinamos tam tikros apibrėžtys, bendros ūkinės

⁹ OL L 218, 2008 8 13, p. 30.

¹⁰ OL L 218, 2008 8 13, p. 82.

veiklos vykdytojų prievolės, atitikties prielaida, oficialūs prieštaravimai dėl darniųjų standartų, ženklavimo CE ženklu taisyklės, reikalavimai atitikties vertinimo įstaigoms ir pranešimo procedūros, taip pat su procedūromis, kurios taikomos pavojų keliantiems gaminiams, susijusios nuostatos. Konkretiems sektoriams taikomi nuokrypiai būtini visų pirma siekiant atsižvelgti į konkrečią privataus laivų importo į ES padėtį.

3.8.2. *Atitikties vertinimo procedūros*

Remiantis siūlomu horizontaliuoju sprendimu taip pat turi būti nustatytos gamintojams taikomos atitikties vertinimo procedūros. Tačiau, siekiant atsižvelgti į specifinius sektoriaus poreikius, susijusius su atitikties vertinimo vykdymu, 25 straipsnyje yra nustatyti tam tikri papildomi reikalavimai, įtraukti į Direktyvos 94/25/EB atitikties vertinimo modulius. Be to, šioje direktyvoje neišnaudota galimybė tam tikruose moduluose, nurodytuose horizontaliajame sprendime, vietoje notifikuotųjų įstaigų naudoti akredituotas vidaus įstaigas, nes tai netinka šiam sektoriui.

Patirtis parodė, kad vietoje to, kad būtų atsižvelgta į gamybos poreikius, tikslinga numatyti didesnę sertifikavimo procedūrų pasirinkimą nei anksčiau šiais atvejais:

- pramoginiams C kategorijos laivams, kurių korpusas yra nuo 12 iki 24 m ilgio, jei buvo naudoti darnieji standartai (taip pat galima vidinė gaminių kontrolė ir prižiūrėti bandymai);
- sudedamosioms dalims (taip pat galima taikyti B + E modulį).
- Vertinant atitiktį išmetalų ir triukšmo reikalavimams, skiriami atvejai, kuomet buvo naudoti darnieji standartai ir jie nebuvo naudoti. Pastaruoju atveju galima pagrįstai reikalauti griežtesnės atitikties vertinimo procedūros nei pirmuoju. Be to, galimybė atliekant skleidžiamo triukšmo bandymus naudoti etaloninius laivo duomenis išbraukiama kaip nereikalinga, nes praktikoje ji nebuvo naudojama.

3.9. **Komitologija ir delegotieji teisės aktai**

Siekiant atsižvelgti į Lisabonos sutarties deleguotųjų teisės aktų nuostatas, į direktyvą įtrauktos deleguotųjų teisės aktų priėmimo taisyklės.

Teisinis pagrindas

Pasiūlymas grindžiamas EB sutarties 95 straipsniu.

Subsidiarumo principas

Direktyva 94/25/EEB – tai visiško suderinimo direktyva, priimta remiantis Sutarties 95 straipsniu, kurios tikslas – sukurti veikiančią laivų vidaus rinką. Nacionaliniais teisės aktais negalima nustatyti papildomų nuostatų, reglamentuojančių laivų konstrukciją arba laivų išmetalus ir skleidžiamą triukšmą, kuriomis būtų reikalaujama pakeisti gaminių arba kuriomis būtų keičiamos gaminių pateikimo rinkai sąlygos. Todėl persvarstyti Direktyvos 94/25/EEB nuostatas, susijusias su laivų konstrukcijos reikalavimais ir išmetalais, yra išimtinė Sąjungos kompetencija. Dėl to EB sutarties 5 straipsnio antroje pastraipoje nustatytas subsidiarumo principas netaikomas.

Svarbu pabrėžti, kad persvarstymu siekiama patikslinti gaminių, kuriems taikoma direktyva, taikymo sritį jos neišplečiant arba kitaip nekeičiant. Todėl šiuo atžvilgiu taip pat netaikomas EB sutarties 5 straipsnio antroje pastraipoje nustatytas subsidiarumo principas.

Subsidiarumo principas galėtų būti taikomas nuostatoms, kuriomis siekiama pagerinti veiksmingą direktyvos vykdymo užtikrinimą, daugiausia susijusioms su nauja teisine sistema (taip pat žr. 3.7 punktą). Patirtis parodė, kad vien valstybių narių veiksmų nepakako, siekiant pakankamai užtikrinti nuoseklų ir veiksmingą vykdymo užtikrinimą ir rinkos priežiūrą. Todėl reikia nustatyti tam tikrus privalomus bendrus minimalius reikalavimus. Remiantis pasiūlymu, ši veikla toliau liktų nacionalinių valdžios institucijų kompetencijoje, tačiau būtų nustatyta keletas bendrų ES masto reikalavimų, siekiant visose valstybėse narėse ūkinės veiklos vykdytojams užtikrinti vienodas sąlygas ir panašų piliečių apsaugos lygį.

Proporcingumas

Pagal proporcingumo principą siūlomais pakeitimais neviršijama to, kas būtina a nustatytiems tikslams pasiekti. Siekiant užtikrinti laivų sektoriaus bendrosios rinkos privalumus, visus galiojančios direktyvos pakeitimus reikia atlikti Sąjungos lygiu. Jei valstybės narės pačios imtųsi veiksmų, padaugėtų reikalavimų, o tai trukdytų ir turėtų neigiamo poveikio bendrosios rinkos pasiekimams, ir greičiausiai sukeltų painiavą vartotojams bei gamintojams. Dėl to galėtų padidėti kainos vartotojams, nes gamintojai turėtų vėl laikytis kiekvienos valstybės narės taikomų konkrečių reikalavimų.

Dėl direktyvos pakeitimų pramonė, ypač mažosios ir vidutinės įmonės, arba administracijos nepatirs bereikalingos naštos ir sąnaudų. Kelios galimybės yra susijusios su galiojančios direktyvos aiškumo gerinimu nenustatant svarbių naujų reikalavimų, dėl kurių didėtų sąnaudos. Jeigu dėl pakeitimų numatomas didesnis poveikis, atliekant galimybės poveikio analizę galima rasti tinkamiausią nustatytų problemų sprendimo būdą.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturi poveikio Sąjungos biudžetui.

5. PAPILDOMA INFORMACIJA

Galiojančių teisės aktų panaikinimas

Priėmus pasiūlymą bus panaikinta Direktyva 94/25/EB dėl pramoginių laivų.

Europos ekonominė erdvė

Pasiūlymas yra susijęs su EEE ir todėl turėtų būti jai taikomas.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

dėl pramoginių ir asmeninių laivų

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,

atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,

perdavus įstatymo galią turinčio teisės akto projektą nacionaliniams parlamentams,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹¹,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę¹²,

laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

kadangi:

- (1) 1994 m. birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 94/25/EB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su pramoginiais laivais, suderinimo¹³ priimta atsižvelgiant į vidaus rinkos kūrimą, siekiant suderinti pramoginių laivų saugos charakteristikas valstybėse narėse ir panaikinti valstybių narių prekybos pramoginiais laivais kliūtis;
- (2) iš pradžių Direktyva 94/25/EB buvo taikoma tik pramoginiams laivams, kurių ilgis ne mažesnis kaip 2,5 m ir ne didesnis kaip 24 m. 2003 birželio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/44/EB iš dalies keičiančia Direktyvą 94/25/EB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su pramoginiais laivais, suderinimo¹⁴ išplėsta Direktyvos 94/25/EB taikymo sritis, į ją įtraukiant asmeninius laivus ir integruotus aplinkos apsaugos reikalavimus, nustačius varomųjų variklių (tiek slėginio uždegimo variklių, tiek kibirkštinio uždegimo variklių) išmetalų (CO, HC, NOx ir dalelių) ribas ir skleidžiamo triukšmo ribas;
- (3) Direktyva 94/25/EB grindžiama naujojo požiūrio principais, išdėstytais 1985 m. gegužės 7 d. Tarybos rezoliucijoje dėl naujojo požiūrio į techninį derinimą ir

11 OL C [...], [...], p. [...].

12 OL C [...], [...], p. [...].

13 OL L 164, 1994 6 30, p. 15.

14 OL L 214, 2003 8 26, p. 18.

standartus¹⁵. Tokiu būdu joje pateikiami tik esminiai saugos reikalavimai, taikomi pramoginiams laivams, o išsamius techninius reikalavimus priima Europos standartizacijos komitetas (CEN) ir Europos elektrotechnikos standartizacijos komitetas (CENELEC) pagal 1998 m. birželio 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/34/EB, nustatančią informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarką¹⁶. Taip nustačius atitiktį darniesiems standartams, kurių nuorodos numeris skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, numatoma atitikties Direktyvos 94/25/EB reikalavimams prielaida. Patirtis parodė, kad šie svarbiausi principai šiame sektoriuje pasitvirtino ir juos reikėtų taikyti ir net toliau skatinti ateityje;

- (4) tačiau dėl technologinės raidos rinkoje kilo naujų su Direktyvos 94/25/EB aplinkosaugos reikalavimais susijusių klausimų. Kad į šią raidą būtų atsižvelgta ir siekiant patikslinti gaminių, kuriems taikoma ši direktyva, prekybos sistemą, reikėtų persvarstyti ir patobulinti tam tikrus Direktyvos 94/25/EB aspektus, ir siekiant aiškumo ta direktyva turėtų būti pakeista šia direktyva;
- (5) 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 765/2008, nustatančiame su gaminių prekyba susijusius akreditavimo ir rinkos priežiūros reikalavimus¹⁷, nustatytos horizontaliosios nuostatos dėl atitikties vertinimo įstaigų akreditavimo, ženklinimo CE ženklu, taip pat Sąjungos rinkos priežiūros sistemos ir į Sąjungos rinką patenkančių gaminių tikrinimo, kurios taip pat taikomos gaminiams, kuriems taikoma ši direktyva;
- (6) 2008 m. liepos 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendime Nr. 768/2008/EB dėl bendrosios gaminių pardavimo sistemos¹⁸ nustatyti bendrieji principai ir orientacinės nuostatos, skirti taikyti teisės aktams, pagrįstiems nauja teisine sistema. Siekiant užtikrinti derėjimą su kitais konkrečių sektorių gaminius reglamentuojančiais teisės aktais, tikslinga su minėtu sprendimu suderinti tam tikras šios direktyvos nuostatas, jei atsižvelgiant į sektoriaus specifiškumą nebūtinas kitoks sprendimas. Todėl su minėtu sprendimu turėtų būti suderintos tam tikros apibrėžtys, bendros ūkinės veiklos vykdytojų prievolės, atitikties prielaida, oficialūs prieštaravimai dėl darnųjų standartų, ženklinimo CE ženklu taisyklės, reikalavimai atitikties vertinimo įstaigoms ir pranešimo procedūros, taip pat su procedūromis, kurios taikomos pavojų keliantiems gaminiams, susijusios nuostatos;
- (7) kad gamintojams ir nacionalinėms institucijoms būtų lengviau taikyti šią direktyvą, Direktyvos 94/25/EB taikymo sritis ir apibrėžtys turėtų būti patikslintos. Visų pirma reikėtų patikslinti, kad laivai amfibijos yra neįtraukti į šios direktyvos taikymo sritį. Be to, būtina nurodyti, kokios rūšies kanojos ir baidarės yra neįtrauktos į šios direktyvos taikymo sritį, ir patikslinti, kad tik ši direktyva taikoma tik asmeniniams laivams, skirtiems sportui ir laisvalaikiui;
- (8) kad direktyva būtų suprantamesnė ir taikoma vienodai, taip pat tikslinga pateikti šiam sektoriui būdingų sąvokų „asmeniniam naudojimui pastatyti laivai“ ir „privatus importuotojas“ apibrėžtis;

¹⁵ OL C 136, 1985 6 4, p. 1.

¹⁶ OL L 204, 1998 7 21, p. 37.

¹⁷ OL L 218, 2008 8 13, p. 30.

¹⁸ OL L 218, 2008 8 13, p. 82.

- (9) Sąjungos rinkai pateikiami arba pradedami eksploatuoti gaminiai, kuriems taikoma ši direktyva, turėtų atitikti atitinkamus Sąjungos teisės aktus, o ūkinės veiklos vykdytojai turėtų būti atsakingi už gaminių atitiktį, atsižvelgiant į atitinkamus jų vaidmenis tiekimo grandinėje, kad būtų užtikrinta aukšto lygio visuomenės interesų apsauga, pavyzdžiui, sveikatos ir saugos, vartotojų bei aplinkos apsaugos srityse, ir užtikrinta sąžininga konkurencija Sąjungos rinkoje;
- (10) visi tiekimo ir platinimo grandinėje veikiantys ūkinės veiklos vykdytojai turėtų imtis atitinkamų priemonių siekdami užtikrinti, kad gaminiai, kuriems taikoma ši direktyva, būdami teisingai sukonstruoti ir techniškai prižiūrimi, nekeltų pavojaus žmonių saugai ir sveikatai, turtui ar aplinkai ir kad jie tiektų rinkai tik tuos gaminius, kurie atitinka atitinkamus Sąjungos teisės aktus. Šioje direktyvoje turėtų būti aiškiai ir proporcingai paskirstomos prievolės, nustatytos atsižvelgiant į kiekvieno tiekimo ir platinimo procese dalyvaujančio ūkinės veiklos vykdytojo vaidmenį;
- (11) kadangi tam tikras užduotis gali atlikti tik gamintojas, būtina aiškiai skirti gamintoją ir ūkinės veiklos vykdytojus, dalyvaujančius tolesnėje paskirstymo grandinėje. Taip pat reikia aiškiai skirti importuotoją ir platintoją, nes importuotojas Sąjungos rinkai pateikia gaminius iš trečiųjų šalių. Todėl importuotojas turėtų užtikrinti, kad šie gaminiai atitiktų taikomus Sąjungos reikalavimus;
- (12) gamintojas, gerai išmanantis projektavimo ir gamybos procesą, gali geriausiai atlikti visą atitikties vertinimo procedūrą. Todėl atitikties vertinimas turėtų likti tik gamintojo prievole;
- (13) būtina užtikrinti, kad iš trečiųjų šalių į Sąjungos rinką patenkantys gaminiai, kuriems taikoma ši direktyva, atitiktų visus taikytinus Sąjungos reikalavimus, visų pirma, kad gamintojai būtų įvykdę atitinkamas šių gaminių vertinimo procedūras. Todėl reikėtų numatyti, kad importuotojai turėtų užtikrinti, kad jų rinkai teikiami gaminiai atitiktų taikomus reikalavimus, ir kad jie neteiktų rinkai gaminių, kurie neatitinka tokių reikalavimų ar kurie kelia pavojų. Dėl tos pačios priežasties taip pat reikėtų numatyti, kad importuotojai turėtų užtikrinti, kad būtų atliktos atitikties vertinimo procedūros ir kad priežiūros institucijos galėtų patikrinti, kaip gamintojai paženklino gaminius ir parengė dokumentus;
- (14) jei platintojas tiekia rinkai gaminį, kuriam taikoma ši direktyva, po to, kai gamintojas ar importuotojas jį pateikė rinkai, jis turi rūpestingai užtikrinti, kad tvarkydamas gaminį nepadarytų neigiamo poveikio gaminio atitikčiai. Tikimasi, kad tiek importuotojai, tiek platintojai rūpestingai laikysis reikalavimų, taikomų pateikiant ar tiekiant gaminius rinkai;
- (15) importuotojai, pateikdami gaminį, kuriam taikoma ši direktyva, rinkai, turėtų ant gaminio nurodyti savo pavadinimą ir adresą, kuriuo būtų galima į juos kreiptis. Išimtyms turėtų būti numatomos tais atvejais, kai to negalima padaryti dėl sudedamosios dalies dydžio ar pobūdžio;
- (16) bet koks ūkinės veiklos vykdytojas, kuris pateikia gaminius rinkai savo vardu ar su savo prekės ženklu arba pakeičia gaminį taip, kad gali pasikeisti gaminio atitiktis taikomiems reikalavimams, turėtų būti laikomas gamintoju ir turėtų prisiimti gamintojo įsipareigojimus;

- (17) glaudžiai susiję su rinka platintojai ir importuotojai taip pat turėtų būti įtraukti į rinkos priežiūros užduotis, kurias atlieka kompetentingos nacionalinės valdžios institucijos, ir turėtų būti pasirengę aktyviai jose dalyvauti šioms institucijoms teikdami visą reikalingą informaciją apie atitinkamus gaminius;
- (18) šiam sektoriui būdingas privačių asmenų vykdomas pramoginių ir asmeninių laivų importas iš trečiųjų šalių į Sąjungą. Tačiau Direktyvoje 94/25/EB išdėstytos tik konkrečios nuostatos, reglamentuojančios privačių importuotojų prievolės atlikti atitikties vertinimą (vertinimas po statybos). Todėl būtina patikslinti kitas privačių importuotojų prievolės, kurios iš esmės turėtų būti suderintos su gamintojo prievolėmis, numatant tam tikras išimtis, susijusias su nekomerciniu jų veiklos pobūdžiu;
- (19) gaminio atsekamumo užtikrinimas visoje tiekimo grandinėje padeda rinkos priežiūrą padaryti paprastesne ir veiksmingesne. Veiksminga atsekamumo sistema palengvina rinkos priežiūros institucijų užduotį atsekti ūkinės veiklos vykdytojus, kurie tiekė rinkai reikalavimų neatitinkantį gamini;
- (20) dėl aiškumo ir nuoseklumo su kitomis naujojo požiūrio direktyvomis, būtina aiškiai nurodyti, kad gaminiai, kuriems taikoma ši direktyva, gali būti pateikti rinkai arba pradėti eksploatuoti tik tuomet, jei atitinka bendrąjį reikalavimą, kad jie turi būti nepavojingi žmonių saugai ir sveikatai, turtui arba aplinkai, ir tik tuomet, jei atitinka šioje direktyvoje išdėstytus esminius reikalavimus;
- (21) Ataskaitoje apie tolesnio pramoginių laivų variklių aplinkosaugos charakteristikų gerinimo galimybes, pateiktoje pagal Direktyvos 2003/44/EB, iš dalies keičiančios Direktyvą 94/25/EB, susijusią su pramoginiais laivais¹⁹, 2 straipsnį, įvertintos tolesnio pramoginių laivų variklių išmetalų ribų mažinimo galimybės. Šioje ataskaitoje padaryta išvada, kad tikslinga nustatyti griežtesnes ribas nei nustatytosios Direktyvoje 2003/44/EB. Šios ribos turėtų būti nustatytos tokiu lygmeniu, kuriuo būtų atsižvelgiama į švaresnių laivų variklių technologijų plėtrą ir sudaromos sąlygos suderinti išmetalų ribas visame pasaulyje. Tačiau anglies monoksido (CO) ribos turėtų būti padidintos, kad būtų galima labai sumažinti kitus išmetalus ir užtikrinti, kad atitikties sąnaudos išliktų proporcingos;
- (22) priklausomai nuo degalų ir galios kategorijos, turėtų būti naudojami atitinkamame ISO standarte aprašyti laivams skirtų variklių bandymų ciklai;
- (23) bandomieji degalai, naudojami vertinant atitiktį išmetalų riboms, turi atspindėti atitinkamoje rinkoje naudojamų degalų sandarą, todėl tipo patvirtinimui Sąjungoje turi būti naudojami europiniai bandomieji degalai. Tačiau, kadangi gamintojams iš trečiųjų šalių europiniai etaloniniai degalai gali būti neprieinami, būtina numatyti, kad patvirtinimo institucijos galėtų patvirtinti variklius, išbandytus naudojant kitus etaloninius degalus. Tačiau, siekiant užtikrinti kokybiškus bandymų rezultatus ir jų palyginamumą, etaloniniai degalai turėtų būti pasirenkami tik iš specifikacijų, nurodytų atitinkamame ISO standarte;

¹⁹ COM(2007) 313 galutinis.

- (24) siekiant prisidėti prie jūrų aplinkos apsaugos, tikslinga nustatyti reikalavimą, pagal kurį privaloma laivuose, kuriuose įrengti tualetai, įrengti surinkimo bakus;
- (25) iš nelaimingų atsitikimų statistikos matyti, kad daugiakorpusinių laivų apsvertimo rizika yra labai maža. Nepaisant šios mažos rizikos, tikslinga numatyti, kad į apsvertimo riziką turi būti atsižvelgiama ir daugiakorpusinių laivų atveju, kad apsvertimo atveju plūdrumo ir atsarginio išėjimo reikalavimų nereikėtų laikytis tik tuomet, jei šie laivai negali apsiversti;
- (26) vadovaujantis subsidiarumo principu, šios direktyvos nuostatos neturėtų varžyti valstybių narių teisės nustatyti tokius navigacijos reikalavimus, kokius jos mano esant reikalingus tam tikruose vandenyse, kad būtų apsaugota aplinka, vandenių kelių struktūra ir užtikrinta vandenių kelių sauga, jeigu dėl tų nuostatų nereikia modifikuoti šios direktyvos nuostatas atitinkančio laivo;
- (27) gaminio atitiktį nurodantis CE ženklas yra akivaizdžiai matomas viso proceso, apimančio atitikties vertinimą plačiąja prasme, rezultatas. Bendrieji ženklinimo CE ženklu principai yra nustatyti Reglamente (EB) Nr. 765/2008. Šioje direktyvoje turėtų būti nustatytos laivų, sudedamųjų dalių ir variklių ženklinimo CE ženklu taisyklės. Tikslinga išplėsti ženklinimo CE ženklu prievolę, kad taip būtų ženklinami visi bortiniai varikliai ir laivagalio varomieji varikliai be integruotos išmetimo sistemos, laikomi atitinkančiais šioje direktyvoje išdėstytus esminius reikalavimus;
- (28) labai svarbu, kad gamintojai ir vartotojai aiškiai suprastų, jog CE ženklu gaminių pažymėjęs gamintojas taip deklaruoja, kad gaminys atitinka visus taikomus reikalavimus ir kad gamintojas už jį prisiima visą atsakomybę;
- (29) CE ženklas turėtų būti vienintelis atitikties ženklas, parodantis, kad gaminys, kuriam taikoma ši direktyva, atitinka Sąjungos derinimo teisės aktus. Vis dėlto turėtų būti leidžiama naudoti ir kitus ženklus, jei jie padeda gerinti vartotojų apsaugą ir nėra reglamentuojami Sąjungos derinimo teisės aktuose;
- (30) siekiant užtikrinti, kad būtų laikomasi esminių saugos reikalavimų, būtina nustatyti tinkamas atitikties vertinimo procedūras gamintojams. Šios procedūros turėtų būti nustatytos atsižvelgiant į atitikties vertinimo modulius, nustatytus Sprendime Nr. 768/2008/EB. Šios procedūros turėtų būti nustatytos atsižvelgiant į galimą laivams, varikliams ir sudedamosioms dalims būdingą rizikos lygį. Todėl kiekvienai atitikties kategorijai reikėtų nustatyti atitinkamą procedūrą arba kelių lygiaverčių procedūrų pasirinkimą;
- (31) patirtis parodė, kad pramoginiams C kategorijos laivams, kurių korpusas yra nuo 12 iki 24 m ilgio, jei buvo naudoti darnieji standartai, ir jų sudedamosioms dalims tikslinga leisti taikyti didesnę skaičių atitikties vertinimo modulių. Vertinant atitiktį išmetalų ir triukšmo reikalavimams, reikėtų skirti atvejus, kuomet buvo naudoti darnieji standartai ir kuomet jie nebuvo naudoti, nes pastaruoju atveju galima pagrįstai reikalauti griežtesnės atitikties vertinimo procedūros. be to, galimybė atliekant skleidžiamo triukšmo bandymus naudoti etaloninius laivo duomenis turėtų būti panaikinta kaip nereikalinga, nes praktikoje ji nebuvo naudojama;
- (32) Direktyvoje 94/25/EB nustatytos taisyklės, reglamentuojančios pramoginių laivų įvertinimą po statybos, kurį atlieka bet koks Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis

asmuo, teikiantis gaminių rinkai, tais atvejais, kai nei gamintojas, nei jo įgaliotasis atstovas neatlieka pareigų, susijusių su gaminių atitiktimi direktyvai. Dėl nuoseklumo tikslinga į šios procedūros taikymo sritį įtraukti ne tik pramoginius, bet ir asmeninius laivus. Dėl aiškumo reikėtų nurodyti, kokiose situacijose galima taikyti šią procedūrą. Be to, importo atveju ji turėtų būti taikoma tik privatiems importuotojams importuojant gaminių nekomerciniais tikslais, kad būtų užkirstas kelias piktnaudžiavimui ir procedūra nebūtų taikoma komerciniais tikslais. Taip pat siekiant užtikrinti patikimą notifikuotosios įstaigos atliekamą gaminių atitikties įvertinimą, būtina išplėsti asmens, prašančio atlikti įvertinimą po statybos, dokumentų teikimo notifikuotajai įstaigai prievolę;

- (33) kadangi visoje Sąjungoje būtina užtikrinti gaminių, kuriems taikoma ši direktyva, atitikties vertinimą atliekančių įstaigų vienodai aukštą veikimo lygį ir kadangi visos tokios įstaigos turėtų vykdyti savo funkcijas tuo pačiu lygiu ir sąžiningos konkurencijos sąlygomis, reikėtų nustatyti privalomus reikalavimus, skirtus atitikties vertinimo įstaigoms, kurios pageidauja būti notifikuotos, kad galėtų pagal šią direktyvą teikti atitikties vertinimo paslaugas;
- (34) kad būtų užtikrintas vienodas gaminių, kuriems taikoma ši direktyva, atitikties vertinimo kokybės lygis, būtina ne tik konsoliduoti reikalavimus, kuriuos turi įvykdyti atitikties vertinimo įstaigos, pageidaujančios būti notifikuotomis, bet ir lygiagrečiai nustatyti reikalavimus, kuriuos turi vykdyti notifikuojančiosios institucijos ir kitos įstaigos, dalyvaujančios vertinant bei notifikuojant įstaigas ir atliekant jų stebėseną;
- (35) Reglamentas (EB) Nr. 765/2008 papildo ir sustiprina esamą gaminių, kuriems taikomi Sąjungos derinimo teisės aktai, įskaitant gaminius, kuriems taikoma ši direktyva, rinkos priežiūros sistemą. Taigi valstybės narės turėtų organizuoti ir vykdyti tų gaminių rinkos stebėseną pagal tą reglamentą ir, jei taikytina, pagal Direktyvą 2001/95/EB;
- (36) tam, kad būtų padidintas skaidrumas ir sutrumpintas dokumentų nagrinėjimo laikas, būtina patobulinti galiojančią apsaugos sąlygos taikymo procedūrą, leidžiančią Komisijai nagrinėti valstybės narės gaminiams, kuriuos ji laiko neatitinkančiais reikalavimų, pritaikytos priemonės pagrįstumą, siekiant padaryti ją veiksmingesnę ir remtis valstybių narių patirtimi;
- (37) dabartinę sistemą reikėtų papildyti procedūra, kuri suteiktų galimybę informuoti suinteresuotąsias šalis apie priemones, kurių buvo imtasi gaminių, kuriems taikoma ši direktyva, keliančių grėsmę žmonių sveikatai ir saugai ar kitiems su visuomenės interesų apsauga susijusiems aspektams, atžvilgiu. Ji taip pat suteiktų galimybę rinkos priežiūroms institucijoms, bendradarbiaujant su atitinkamais ūkinės veiklos vykdytojais, imtis veiksmų tokių gaminių atžvilgiu ankstesniame etape;
- (38) tuo atveju, kai valstybės narės ir Komisija pritaria konkrečios valstybės narės taikomų priemonių pagrįstumui, Komisija neturėtų imtis papildomų veiksmų;
- (39) siekiant atsižvelgti į techninių žinių pažangą ir naujus mokslinius įrodymus, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai priimti deleguotuosius teisės aktus pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 290 straipsnį, kad galėtų atlikti dalinius I priedo B dalies 2 skirsnio ir C dalies 1 skirsnio pakeitimus, išskyrus tiesioginius ar netiesioginius išmetalų ar skleidžiamo triukšmo vertės bei *Froude* skaičiaus ir galios poslinkio

koeficiento vertės pakeitimus, ir V, VII ir IX priedų pakeitimus. Itin svarbu, kad Komisija parengiamajame etape rengtų tinkamas konsultacijas, įskaitant konsultacijas ekspertų lygmeniu;

- (40) Komisija, ruošdama ir rengdama deleguotuosius teisės aktus, turėtų užtikrinti, kad atitinkami dokumentai būtų laiku, tuo pačiu metu ir tinkamai perduodami Europos Parlamentui ir Tarybai;
- (41) siekiant užtikrinti, kad ši direktyva būtų įgyvendinama vienodomis sąlygomis, Komisijai turėtų būti suteikti įgyvendinimo įgaliojimai. Komisija šiuos įgaliojimus turėtų vykdyti remdamasi 2011 m. vasario 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 182/2011, kuriuo nustatomos valstybių narių vykdomos Komisijos naudojimosi įgyvendinimo įgaliojimais kontrolės mechanizmų taisyklės ir bendrieji principai²⁰;
- (42) nagrinėjimo procedūra turėtų būti taikoma priimant teisės aktus, kuriais užtikrinama, kad ši direktyva būtų taikoma nuosekliai, visų pirma dėl papildomų, 25 straipsnyje numatytų, nuostatų, susijusių su atitikties vertinimo procedūromis, ir dėl reikalavimų, susijusių su laivų projektavimo kategorijomis, gamintojo lentele, teršalų išleidimo prevencija ir navigaciniais žiburiais;
- (43) siekiant užtikrinti šios direktyvos stebėseną ir veiksmingumą, reikėtų nustatyti, kad valstybės narės siųstų Komisijai direktyvos taikymo ataskaitą, o Komisija tuomet turėtų parengti ir paskelbti ataskaitų santrauką;
- (44) valstybės narės turėtų nustatyti už šios direktyvos pažeidimus taikomų nuobaudų skyrimo taisyklės ir užtikrinti, kad jos būtų įgyvendintos. Nuobaudos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasomosios;
- (45) siekiant gamintojams ir kitiems ūkinės veiklos vykdytojams suteikti pakankamai laiko prisitaikyti prie šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, būtina po šios direktyvos įsigaliojimo taikyti pakankamos trukmės pereinamąjį laikotarpį, kuriuo rinkai galima pateikti gaminius, atitinkančius Direktyvos 94/25/EEB reikalavimus;
- (46) Todėl Direktyva 94/25/EEB turėtų būti panaikinta.
- (47) kadangi valstybės narės negali deramai pasiekti šios direktyvos tikslo, tai yra užtikrinti aukšto lygio žmonių sveikatos apsaugą ir saugą bei aplinkos apsaugą, kartu užtikrinant vidaus rinkos veikimą, nustatydamas suderintus gaminių, kuriems taikoma ši direktyva, saugos reikalavimus ir minimalius rinkos priežiūros reikalavimus, ir dėl to veiksmo masto ir poveikio, to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygmeniu, laikydamosi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo Sąjunga gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti,

²⁰ OL L 55, 2011 2 28, p. 13.

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis Dalykas

Šioje direktyvoje nustatyti 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų gaminių projektavimo bei gamybos reikalavimai ir tokių gaminių laisvo judėjimo Sąjungoje taisyklės.

2 straipsnis Taikymo sritis

1. Ši direktyva taikoma šiems gaminiams:
 - (a) pramoginiams ir nebaigtiems statyti pramoginiams laivams;
 - (b) asmeniniams laivams;
 - (c) II priede išvardytoms sudedamosioms dalims, kai jos pateikiamos Sąjungos rinkai atskirai (toliau – sudedamosios dalys);
 - (d) varomiesiems varikliams, įmontuotiems ar specialiai skirtiems montuoti laivuose;
 - (e) varomiesiems varikliams, įmontuotiems laivuose, kuriuose atliekami esminiai variklio pakeitimai;
 - (f) laivams, kurie perdaromi iš esmės.
2. Ši direktyva netaikoma šiems gaminiams:
 - (a) projektavimo ir statybos reikalavimai, išdėstyti I priedo A dalyje, netaikomi:
 - i) laivams, skirtiems vien lenktynėms, įskaitant lenktynines irkluojamąsias valtis ir mokomąsias irkluojamąsias valtis, gamintojo pažymėtas kaip tokios;
 - ii) kanojoms ir baidarėms, suprojektuotoms būti varomoms vien rankiniu irklu, gondoloms ir pedalais varomiems laivams;
 - iii) burlentėms;
 - iv) banglentėms, įskaitant variklines banglentes;
 - v) iki 1950 m. suprojektuotiems autentiškiems istoriniams laivams ir jų pavienėms tikslioms kopijoms, pagamintoms daugiausia iš autentiškų medžiagų ir gamintojo pažymėtoms kaip tokios;

- vi) eksperimentiniams laivams, jei jie paskui nėra pateikiami Sąjungos rinkai;
 - vii) asmeniniam naudojimui pastatytiems laivams, jei jie paskui penkerius metus nėra pateikiami Sąjungos rinkai;
 - viii) laivams, specialiai skirtiems plaukioti su įgula ir gabenti keleivius komerciniais tikslais, visų pirma apibrėžtiems Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/87/EB²¹ 2 straipsnyje ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/45/EB²² 3 straipsnyje, nepriklausomai nuo keleivių skaičiaus;
 - ix) povandeniniams laivams;
 - x) laivams su oro pagalve;
 - xi) laivams su povandeniniais sparnais;
 - xii) laivams, varomiems išorinio degimo garo varikliais, kurių kuras yra anglis, koksas, malkos, mazutas ar dujos;
 - xiii) laivams amfibijoms;
- (b) išmetalų reikalavimai, išdėstyti I priedo B dalyje, netaikomi:
- i) varomiems varikliams, įmontuotiems ar specialiai skirtiems montuoti šiuose gaminiuose:
 - vien lenktynėms skirtuose laivuose, gamintojo pažymėtuose kaip tokie,
 - eksperimentiniuose laivuose, jei jie paskui nėra pateikiami Sąjungos rinkai;
 - laivuose, specialiai skirtuose plaukioti su įgula ir gabenti keleivius komerciniais tikslais, nepažeidžiant 2 straipsnio 3 dalies, visų pirma apibrėžtuose Direktyvos 2006/87/EB 2 straipsnyje ir Direktyvos 2009/45/EB 3 straipsnyje, nepriklausomai nuo keleivių skaičiaus;
 - povandeniniuose laivuose;
 - laivuose su oro pagalve;
 - laivuose su povandeniniais sparnais;
 - laivuose amfibijose;

²¹ OL L 389, 2006 12 30, p. 1.

²² OL L 163, 2009 6 25, p. 1.

- ii) iki 1950 m. suprojektuotiems autentiškiems istoriniams varomiesiems varikliams ir serijiniu būdu negaminamoms jų pavienėms tikslioms kopijoms, kurie yra įmontuoti laivuose, nurodytuose a punkto v ir vii papunkčiuose;
 - iii) asmeniniam naudojimui pagamintiems varomiesiems varikliams, jei jie paskui penkerius metus nėra pateikiami Sąjungos rinkai;
- (c) skleidžiamo triukšmo reikalavimai, išdėstyti I priedo C dalyje, netaikomi:
- i) visiems laivams, nurodytiems b punkte;
 - ii) asmeniniam naudojimui pastatytiems laivams, jei jie paskui penkerius metus nėra pateikiami Sąjungos rinkai.
3. Tai, kad tas pats laivas gali būti naudojamas frachtavimui arba pramoginio plaukiojimo mokymams, nekliudo jam taikyti šios direktyvos, kai jis pateikiamas rinkai pramogų tikslais.

3 straipsnis *Apibrėžtys*

Šioje direktyvoje vartojamų terminų apibrėžtys:

1. laivas – bet koks pramoginis arba asmeninis laivas;
2. pramoginis laivas – bet koks, bet kokio tipo ir bet koku būdu varomas sportui ir pramogoms skirtas laivas, kurio korpusas yra nuo 2,5 iki 24 m ilgio, matuojant pagal darnųjį standartą;
3. asmeninis laivas – trumpesnis nei 4 m sportui ir pramogoms skirtas laivas, kuriame naudojamas vidaus degimo variklis, turintis vandens srauto pompą kaip pirminį varymo šaltinį, ir suprojektuotas taip, kad jį valdantis žmogus ar žmonės sėdi, stovi ar klūpi ant korpuso, o ne jo ribose;
4. asmeniniam naudojimui pastatytas laivas – laivas asmeniniam naudojimui, kurį pastatė būsimas naudotojas ir kurio viso ar iš dalies privačiam asmeniui pagal sutartį nepastatė ūkinės veiklos vykdytojas;
5. varomasis variklis – bet koks kibirkštinio ar slėginio uždegimo vidaus degimo variklis, naudojamas laivui varyti;
6. esminiai variklio pakeitimai – variklio pakeitimai, dėl kurių variklis galėtų viršyti I priedo B dalyje nustatytas išmetalų ribas arba vardinė variklio galia padidėtų daugiau kaip 15 %;
7. laivo perdarymas iš esmės – laivo perdarymas, po kurio keičiasi laivo varymo būdas, kuriuo atliekami esminiai variklio pakeitimai arba laivas pakeičiamas taip, kad laikomas nauju laivu;
8. varymo būdas – mechaninis būdas, kuriuo varomas laivas;

9. variklių šeima – gamintojo vienai grupei priskirti varikliai, kurie pagal konstrukciją turi panašias išmetalų ar skleidžiamo triukšmo charakteristikas ir kurie atitinka šios direktyvos išmetalų ar skleidžiamo triukšmo reikalavimus;
10. tiekimas rinkai – bet koks gaminio, skirto platinti, vartoti ar naudoti Sąjungos rinkoje, tiekimas už atlygį arba be jo;
11. pateikimas rinkai – gaminio tiekimas Sąjungos rinkai pirmą kartą;
12. pradėjimas eksploatuoti – pirmas kartas, kai galutinis naudotojas Europoje eksploatuoja gaminį, kuriam taikoma ši direktyva;
13. gamintojas – bet koks fizinis arba juridinis asmuo, kuris pagamina gaminį arba kuris užsako suprojektuoti ar pagaminti tokį gaminį ir jį parduoda savo vardu arba su savo prekės ženklu;
14. įgaliotasis atstovas – bet koks Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, gavęs rašytinį gamintojo įgaliojimą veikti jo vardu ir atlikti nurodytas užduotis;
15. importuotojas – bet koks Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris gaminį iš trečiosios šalies pateikia Sąjungos rinkai;
16. privatus importuotojas – bet koks Sąjungoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris nekomerciniais tikslais importuoja gaminį iš trečiosios šalies į Sąjungą, kad galėtų pradėti jį eksploatuoti pats;
17. platintojas – bet koks tiekimo grandinėje veikiantis fizinis arba juridinis asmuo, išskyrus gamintoją arba importuotoją, kuris tiekia gaminį rinkai;
18. ūkinės veiklos vykdytojai – gamintojas, įgaliotasis atstovas, importuotojas ir platintojas;
19. darnusis standartas – standartas, kurį pagal Komisijos prašymą, pateiktą remiantis Direktyvos 98/34/EB 6 straipsniu, priėmė viena iš Europos standartizacijos įstaigų, išvardytų tos direktyvos I priede;
20. akreditavimas – akreditavimas, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 10 dalyje;
21. nacionalinė akreditacijos įstaiga – akreditacijos įstaiga, kaip apibrėžta Reglamento (EB) Nr. 765/2008 2 straipsnio 11 dalyje;
22. atitikties vertinimas – vertinimo, kurį atliekant parodoma, ar įvykdyti su gaminiu susiję šios direktyvos reikalavimai, procesas;
23. atitikties vertinimo įstaiga – įstaiga, vykdanči atitikties vertinimo veiklą, įskaitant kalibravimą, bandymus, sertifikavimą ir patikrinimus;
24. susigrąžinimas – bet kokia priemonė, kuria siekiama, kad būtų gražintas galutiniam naudotojui jau pateiktas gaminys;

25. pašalinimas – bet kokia priemonė, kuria siekiama tiekimo grandinėje užkirsti kelią gaminio tiekimui rinkai;
26. rinkos priežiūra – valdžios institucijų vykdoma veikla ir priemonės, kurių jos imasi, siekdamos užtikrinti, kad gaminiai atitiktų Sąjungos derinimo teisės aktuose nustatytus taikomus reikalavimus ir nekeltų pavojaus sveikatai, saugai ar kitam visuomenės interesų apsaugos aspektui;
27. CE ženklas – ženklas, kuriuo gamintojas nurodo, kad gaminys atitinka taikomus reikalavimus, nustatytus Sąjungos derinimo teisės aktuose, kuriuose reglamentuotas ženklinimas šiuo ženklu;
28. Sąjungos derinimo teisės aktai – bet kokie Sąjungos teisės aktai, kuriais suderinamos gaminių pardavimo sąlygos.

4 straipsnis *Esminiai reikalavimai*

1. 2 straipsnio 1 dalyje nurodyti gaminiai gali būti tiekiami arba pradedami eksploatuoti pagal numatytą paskirtį tik tuomet, jei būdami teisingai sukonstruoti ir eksploatuojami nekelia pavojaus žmonių saugai ir sveikatai, turtui arba aplinkai, ir tik tuomet, jei atitinka I priede išdėstytus taikomus esminius reikalavimus.
2. Valstybės narės užtikrina, kad 2 straipsnio 1 dalyje nurodyti gaminiai nebūtų pateikiami rinkai arba pradedami eksploatuoti, jeigu jie neatitinka 1 dalyje nurodytų reikalavimų.

5 straipsnis *Nacionalinės navigacijos nuostatos*

Šios direktyvos nuostatos nekliudo valstybėms narėms priimti nuostatų, reglamentuojančių navigaciją tam tikruose vandenyse, siekiant apsaugoti aplinką, vandens kelių sistemą ir užtikrinti vandens kelių saugą, jeigu dėl tokių nuostatų nereikia modifikuoti šią direktyvą atitinkančių laivų.

6 straipsnis *Laisvas judėjimas*

1. Valstybės narės nekliudo jų teritorijoje tiekti rinkai arba pradėti eksploatuoti šią direktyvą atitinkančių laivų.
2. Valstybės narės nekliudo tiekti rinkai nebaigtų statyti laivų, jei gamintojas arba importuotojas pagal III priedo A dalį deklaruoja, kad jie skirti tam, kad juos užbaigtų kiti.
3. Valstybės narės nekliudo tiekti rinkai arba pradėti eksploatuoti šią direktyvą atitinkančių sudedamųjų dalių, kurios vadovaujantis III priedo B dalyje nurodyta gamintojo arba importuotojo deklaracija yra skirtos montuoti laivuose.

4. Valstybės narės nekliudo tiekti rinkai arba pradėti eksploatuoti:
- (a) šią direktyvą atitinkančių varomųjų variklių, įmontuotų laivuose arba juose neįmontuotų;
 - (b) variklių, kurių tipas patvirtintas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 97/68/EB²³, atitinkančių išmetalų ribas III A, III B arba IV etape, taikomas slėginio uždegimo varikliams, naudojamiems pagal kitas paskirtis nei vidaus vandenų keliais plaukiojantiems laivams, lokomotyvams ir automotrisėms varyti, kaip nustatyta tos direktyvos I priedo 4.1.2. skirsnyje;
 - (c) variklių, kurių tipas patvirtintas pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2005/55/EB²⁴, jeigu pagal IV priedo 9 punktą gamintojas deklaruoja, kad variklis atitiks šios direktyvos išmetalų reikalavimus, kai laikantis gamintojo pateiktų instrukcijų variklis bus įmontuotas laive.
5. Prekybos mugėse, parodose, ekspozicijose ir kituose panašiuose renginiuose valstybės narės nekliudo rodyti šios direktyvos neatitinkančių 2 straipsnio 1 dalyje nurodytų gaminių, jei matomu ženklu aiškiai nurodoma, kad tokie gaminiai neatitinka šios direktyvos ir nebus tiekami rinkai arba pradėti eksploatuoti Sąjungoje, kol nebus užtikrinta jų atitiktis.

²³ OL L 59, 1998 2 27, p. 1.

²⁴ OL L 275, 2005 10 20, p. 1.

II SKYRIUS

ŪKINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PRIEVOLĖS

7 straipsnis *Gamintojų prievolės*

1. Pateikdami gaminius rinkai gamintojai užtikrina, kad jie būtų suprojektuoti ir pagaminti laikantis 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede nustatytų reikalavimų.
2. Gamintojai parengia techninius dokumentus laikydamiesi 26 straipsnio reikalavimų ir atlieka taikomą atitikties vertinimo procedūrą, kaip numatyta 20–23 straipsniuose ir 25 straipsnyje, arba užtikrina, kad ji būtų atlikta.

Jeigu taikant tą procedūrą įrodoma gaminio atitiktis taikomiems reikalavimams, gamintojai parengia ES atitikties deklaraciją, kaip nurodyta 16 straipsnyje, ir paženkliną gaminį CE ženklu, kaip nustatyta 18 straipsnio 1 dalyje.

3. Gamintojai saugo techninius dokumentus ir ES atitikties deklaraciją 10 metų po gaminio pateikimo rinkai.
4. Gamintojai užtikrina reikiamų procedūrų taikymą, kad būtų išlaikyta serijinės gamybos atitiktis. Tinkamai atsižvelgiama į gaminio projektavimo ar charakteristikų pakeitimus ir darniųjų standartų, kuriais remiantis deklaruojama gaminio atitiktis, pakeitimus.

Kai to reikia atsižvelgiant į gaminio keliamą pavojų, gamintojai, siekdami apsaugoti sveikatą ir užtikrinti vartotojų saugą, tiria rinkai tiekiamų gaminių bandinius, nagrinėja ir, jeigu būtina, registruoja skundus, reikalavimų neatitinkančius ir susigražintus gaminius bei informuoja platintojus apie bet kokią tokią stebėseną.

5. Gamintojai užtikrina, kad ant jų gaminių būtų nurodytas tipo, partijos ar serijos numeris ar kitas elementas, leidžiantis juos identifikuoti, arba, jeigu dėl sudedamųjų dalių dydžio ar pobūdžio to neįmanoma padaryti, užtikrina, kad reikiama informacija būtų nurodyta ant pakuotės ar gaminio lydraštyje pagal I priedo A dalies 2.1 punktą.
6. Gamintojai ant gaminio arba, jeigu to neįmanoma padaryti, ant pakuotės arba gaminį lydinčiame dokumente nurodo savo pavadinimą, registruotą prekės pavadinimą arba registruotą prekės ženklą ir adresą, kuriuo su jais galima susisiekti. Turi būti nurodytas vienas adresas, kuriuo galima susisiekti su gamintoju.
7. Gamintojai užtikrina, kad prie gaminio būtų pridėtos naudojimo instrukcijos ir saugumo informacija, pateikiamos kalba arba kalbomis, kurias vartotojai ir kiti galutiniai naudotojai lengvai supranta ir kurias nustato atitinkama valstybė narė.
8. Gamintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad jų rinkai pateiktas gaminys neatitinka šios direktyvos, nedelsdami imasi reikiamų taisomųjų priemonių, siekdami užtikrinti to gaminio atitiktį, o prireikus jį pašalina iš rinkos arba susigražina. Be to, jei gaminys kelia pavojų, gamintojai nedelsdami apie tai praneša valstybių narių, kurių rinkai buvo tiekti tokie gaminiai, kompetentingoms nacionalinėms

institucijoms, nurodydami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie bet kokias taikomas taisomąsias priemones.

9. Pagrįstu kompetentingos nacionalinės institucijos prašymu gamintojai tai institucijai lengvai suprantama kalba pateikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti. Šios institucijos prašymu jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminių, kuriuos jie pateikė rinkai, keliamą pavojų.

8 straipsnis *Įgaliotieji atstovai*

1. Gamintojas rašytiniu įgaliojimu gali paskirti įgaliotąjį atstovą.
2. Įgaliotojo atstovo įgaliojimai neapima veiksmų, susijusių su 7 straipsnio 1 dalyje nustatytais prievolėmis ir techninių dokumentų parengimu.
3. Įgaliotasis atstovas atlieka iš gamintojo gautame įgaliojime nustatytas užduotis. Įgaliojimu įgaliotajam atstovui leidžiama atlikti bent šiuos veiksmus:
 - (a) saugoti ES atitikties deklaraciją ir techninius dokumentus, kad nacionalinės priežiūros institucijos su jais galėtų susipažinti 10 metų po gaminio pateikimo rinkai;
 - (b) pagrįstu kompetentingos nacionalinės institucijos prašymu pateikti visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti;
 - (c) kompetentingų nacionalinių institucijų prašymu bendradarbiauti su jomis ir pranešti apie veiksmus, kurių imamasi siekiant pašalinti su jo įgaliojimu susijusių gaminių keliamą pavojų.

9 straipsnis *Importuotojų prievolės*

1. Importuotojai Sąjungos rinkai pateikia tik reikalavimus atitinkančius gaminius.
2. Prieš pateikdami gaminį rinkai, importuotojai įsitikina, kad gamintojas atliko atitinkamą atitikties vertinimo procedūrą. Jie įsitikina, kad gamintojas parengė techninius dokumentus, gaminys paženklintas CE ženklu, prie jo pridėti dokumentai, kurių reikalaujama pagal 16 straipsnį ir I priedo A dalies 2.5 punktą, I priedo B dalies 4 punktą ir I priedo C dalies 2 punktą, ir kad gamintojas įvykdė 7 straipsnio 5 ir 6 dalyse nustatytus reikalavimus.

Jeigu importuotojas mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminys neatitinka 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede išdėstytų reikalavimų, jis neteikia gaminio rinkai, kol neužtikrinama gaminio atitiktis. Be to, jei gaminys kelia pavojų, importuotojas praneša apie tai gamintojui ir rinkos priežiūros institucijoms.

3. Importuotojai ant gaminio arba, jeigu sudedamųjų dalių atveju to neįmanoma padaryti, ant pakuotės arba gaminį lydinčiame dokumente nurodo savo pavadinimą,

registruotą prekės pavadinimą arba registruotą prekės ženklą ir adresą, kuriuo su jais galima susisiekti.

4. Importuotojai užtikrina, kad prie gaminio būtų pridėtos naudojimo instrukcijos ir saugumo informacija, pateikiamos kalba arba kalbomis, kurias vartotojai ir kiti galutiniai naudotojai lengvai supranta ir kurias nustatė atitinkama valstybė narė.
5. Kai atsakomybė už gaminį tenka importuotojams, jie užtikrina, kad laikymo ir transportavimo sąlygos nepakenktų jo atitikčiai 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede išdėstytiems reikalavimams.
6. Kai tai laikoma tinkama atsižvelgiant į gaminio keliamą pavojų, siekdami apsaugoti vartotojų sveikatą ir užtikrinti saugą, importuotojai tiria parduodamų gaminių bandinius, nagrinėja ir, jeigu būtina, registruoja skundus, reikalavimų neatitinkančius ir susigražintus gaminius bei informuoja platintojus apie tokią stebėseną.
7. Importuotojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad jų rinkai pateiktas gaminys neatitinka šios direktyvos, nedelsdami imasi reikiamų taisomųjų priemonių, siekdami užtikrinti to gaminio atitiktį, o prireikus jį pašalina iš rinkos arba susigražina. Be to, jei gaminys kelia pavojų, importuotojai apie tai nedelsdami praneša valstybių narių, kurių rinkai jie tiekė tokius gaminius, kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, nurodydami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie bet kokias taikomas taisomąsias priemones.
8. Importuotojai 10 metų po gaminio pateikimo rinkai saugo ES atitikties deklaraciją, kad rinkos priežiūros institucijos su ja galėtų susipažinti, ir užtikrina, kad šių valdžios institucijų prašymu joms galėtų būti pateikti techniniai dokumentai.
9. Pagrįstu kompetentingos nacionalinės institucijos prašymu importuotojai tai institucijai lengvai suprantama kalba pateikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus gaminio atitikčiai įrodyti. Šios institucijos prašymu jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminių, kuriuos jie pateikė rinkai, keliamą pavojų.

10 straipsnis *Platintojų prievolės*

1. Tiekdami rinkai gaminį, platintojai rūpestingai laikosi šios direktyvos reikalavimų.
2. Prieš tiekdami gaminį rinkai, platintojai patikrina, ar gaminys paženklintas CE ženklu, ar prie jo pridėti dokumentai, kurių reikalaujama pagal 7 straipsnio 7 dalį, 16 straipsnį ir I priedo A dalies 2.5 punktą, I priedo B dalies 4 punktą ir I priedo C dalies 2 punktą, naudojimo instrukcijos ir saugumo informacija, pateikiami kalba arba kalbomis, kurias vartotojai ir kiti galutiniai naudotojai lengvai supranta valstybėje narėje, kurios rinkai tiekiamas gaminys, ir ar gamintojas bei importuotojas laikėsi 7 straipsnio 5 bei 6 dalyse ir 9 straipsnio 3 dalyje nustatytų reikalavimų.

Jeigu platintojas mano arba turi pagrindo manyti, kad gaminys neatitinka 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede išdėstytų reikalavimų, jis netiekia gaminio rinkai, kol neužtikrinama gaminio atitiktis. Be to, jei gaminys kelia pavojų, platintojas praneša apie tai gamintojui ar importuotojui bei rinkos priežiūros institucijoms.

3. Kai atsakomybė už gaminį tenka platintojams, jie užtikrina, kad laikymo ir transportavimo sąlygos nepakenktų jo atitikčiai 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede išdėstytiems reikalavimams.
4. Platintojai, manantys arba turintys pagrindo manyti, kad rinkai jų tiekiamas gaminys neatitinka šios direktyvos, nedelsdami imasi reikiamų taisomųjų priemonių, siekdami užtikrinti to gaminio atitiktį, o prireikus jį pašalina iš rinkos arba susigražina. Be to, jei gaminys kelia pavojų, platintojai nedelsdami apie tai praneša valstybių narių, kurių rinkai jie tiekė tokius gaminius, kompetentingoms nacionalinėms institucijoms, nurodydami išsamią informaciją, visų pirma apie neatitiktį ir apie bet kokias taikomas taisomas priemones.
5. Pagrįstu kompetentingos nacionalinės institucijos prašymu platintojai jai pateikia visą informaciją ir dokumentus, būtinus to gaminio atitikčiai įrodyti. Šios institucijos prašymu jie bendradarbiauja su ja dėl visų veiksmų, kurių imamasi siekiant pašalinti gaminių, kuriuos jie tiekė rinkai, keliamą pavojų.

11 straipsnis

Atvejai, kuriais gamintojų prievolės taikomos importuotojams ir platintojams

Šioje direktyvoje importuotojas arba platintojas laikomas gamintoju ir todėl įgyja 7 straipsnyje nustatytas gamintojo prievolės, jei jis pateikia gaminius rinkai savo vardu ar su savo prekės ženklu arba pakeičia rinkai jau pateiktą gaminį taip, kad gali pasikeisti gaminio atitiktis šios direktyvos reikalavimams.

12 straipsnis

Privačių importuotojų prievolės

1. Jeigu nei gamintojas, nei jo Sąjungoje įsisteigęs įgaliotasis atstovas neatlieka pareigų, susijusių su gaminių atitiktimi šiai direktyvai, gamintojo prievolės, nustatytas 7 straipsnio 1–4 dalyse ir 7 bei 9 dalyse, atlieka privatus importuotojas.
2. Jeigu gamintojas nepateikė reikiamų techninių dokumentų, jų parengimu pasirūpina privatus importuotojas, pasitelkdamas atitinkamą ekspertų, įskaitant notifikuojamą įstaigą, kuri nedalyvauja atliekant susijusio gaminio atitikties vertinimą, pagalbą.
3. Privatus importuotojas užtikrina, kad ant gaminio būtų nurodytas notifikuotosios įstaigos, kuri atliko gaminio atitikties vertinimą, pavadinimas ir adresas.

13 straipsnis

Ūkinės veiklos vykdytojų identifikavimas

4. Rinkos priežiūros institucijų prašymu ūkinės veiklos vykdytojais nurodo šią informaciją:
 - (a) ūkinės veiklos vykdytoją, kuris jiems tiekė gaminį;
 - (b) ūkinės veiklos vykdytoją, kuriam jie tiekė gaminį.

Ūkinės veiklos vykdytojai pirmoje dalyje nurodytą informaciją turi gebėti pateikti 10 metų po to, kai jiems buvo tiekiamas gaminys, ir 10 metų po to, kai jie tiekė gaminį.

5. Rinkos priežiūros institucijų prašymu privatūs importuotojai nurodo ūkinės veiklos vykdytoją, kuris jiems tiekė gaminį

Privatūs importuotojai šios dalies pirmoje pastraipoje nurodytą informaciją turi gebėti pateikti 10 metų po to, kai jiems buvo tiekiamas gaminys.

III SKYRIUS GAMINIO ATITIKTIS

14 straipsnis Atitikties prielaida

Daroma prielaida, kad gaminiai, atitinkantys darniuosius standartus, kurių nuorodos yra paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, arba jų dalys, atitinka reikalavimus, kuriuos apima šie standartai arba jų dalys ir kurie yra nustatyti 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede.

15 straipsnis Oficialus prieštaravimas dėl darniojo standarto

1. Jeigu valstybė narė arba Komisija mano, kad darnusis standartas nevisiškai atitinka reikalavimus, kuriuos jis apima ir kurie yra nustatyti 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede, Komisija arba atitinkama valstybė narė perduoda nagrinėti šį klausimą remiantis Direktyvos 98/34/EB 5 straipsniu įsteigtam komitetui ir išdėsto savo argumentus. Komitetas, pasikonsultavęs su atitinkamomis Europos standartizacijos įstaigomis, nedelsdamas pateikia savo nuomonę.
2. Atsižvelgusi į komiteto nuomonę, Komisija nusprendžia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* skelbti, neskelbti, skelbti su apribojimais, palikti, palikti su apribojimais arba panaikinti nuorodas į atitinkamą darnųjį standartą.
3. Komisija praneša apie tai atitinkamai Europos standartizacijos įstaigai ir prireikus paprašo peržiūrėti atitinkamus darniuosius standartus.

16 straipsnis ES atitikties deklaracija

1. ES atitikties deklaracijoje nurodoma, kad įrodyta, jog įvykdyti 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede nustatyti reikalavimai.
2. ES atitikties deklaracijos forma atitinka šios direktyvos IV priede nustatytą pavyzdį, joje pateikiama atitinkamuose Sprendimo 768/2008/EB II priede nurodytuose moduluose nurodyta informacija ir ji nuolat atnaujinama. Ji išverčiama į kalbą ar kalbas, į kurias ją išversti reikalauja valstybė narė, kurios rinkai tiekiamas gaminys arba kurioje jis pradedamas eksploatuoti.
3. Parengęs ES atitikties deklaraciją gamintojas arba privatus importuotojas prisiima atsakomybę dėl gaminio atitikties.
4. ES atitikties deklaracija visuomet turi būti pateikiama su šiais gaminiais:

- (a) laivais ir įtraukiama į naudojimo vadovą, nurodytą I priedo A dalies 2.5 punkte;
- (b) sudedamosioms dalimis, kai jos pateikiamos rinkai atskirai;
- (c) varomaisiais varikliais ir įtraukiama į naudojimo vadovą, nurodytą I priedo B dalies 4 punkte;

17 straipsnis
Bendrieji ženklinimo CE ženklų principai

Ženklinimui CE ženklų taikomi bendrieji principai, nustatyti Reglamento (EB) Nr. 765/2008 30 straipsnyje.

18 straipsnis
CE ženklų ženklinami gaminiai

1. CE ženklų turi būti paženklininti šie gaminiai, juos tiekiant rinkai arba pradėdant eksploatuoti:
 - (a) laivai ir sudedamosios dalys, laikomi atitinkančiais I priede išdėstytais atitinkamus esminius reikalavimus;
 - (b) užbortiniai varikliai, laikomi atitinkančiais I priedo B ir C dalyse išdėstytais esminius reikalavimus;
 - (c) laivagalio varomieji varikliai su integruota išmetimo sistema, laikomi atitinkančiais I priedo B ir C dalyse išdėstytais esminius reikalavimus;
 - (d) bortiniai varikliai ir laivagalio varomieji varikliai be integruotos išmetimo sistemos, laikomi atitinkančiais I priedo B ir C dalyse išdėstytais esminius išmetimų reikalavimus.
2. Valstybės narės daro prielaidą, kad 1 dalyje nurodyti CE ženklų paženklininti gaminiai atitinka šią direktyvą.

19 straipsnis
Ženklinimo CE ženklų taisyklės ir sąlygos

1. 18 straipsnio 1 dalyje nurodyti gaminiai ženklinami CE ženklų taip, kad jis būtų matomas, įskaitomas ir negalėtų būti panaikintas. Jeigu sudedamųjų dalių atveju tai neįmanoma arba nepateisinama dėl gaminio dydžio arba pobūdžio, CE ženklų gali būti ženklinama pakuotė arba lydintieji dokumentai.
2. Gaminys ženklinamas CE ženklų prieš jį pateikiant rinkai arba pradėdant eksploatuoti. Po CE ženklo ir 3 dalyje nurodyto identifikavimo numerio gali būti pateikiama piktograma arba bet koks kitas ženklas, nurodantis konkrečią riziką ar naudojimo paskirtį.

3. Po CE ženklo nurodomas notifikuotosios įstaigos identifikavimo numeris, jeigu ta įstaiga dalyvauja atliekant gamybos kontrolę.

Notifikuotosios įstaigos identifikavimo numeriu paženklinama pati įstaiga arba jos pavedimu tai daro gamintojas ar jo įgaliotasis atstovas.

IV SKYRIUS ATITIKTIES VERTINIMAS

20 straipsnis

Taikomos atitikties vertinimo procedūros

1. Prieš pateikdami 2 straipsnio 1 dalyje nurodytus gaminius rinkai gamintojas arba jo įgaliotasis atstovas taiko 21, 22 ir 23 straipsniuose nurodytuose moduluose nustatytas procedūras.
2. Jeigu nei gamintojas, nei jo įgaliotasis atstovas neatlieka 2 straipsnio 1 dalyje nurodyto gaminio atitikties vertinimo, prieš pradėdamas eksploatuoti tokį gaminį privatus importuotojas taiko 24 straipsnyje nurodytą procedūrą.
3. Bet koks asmuo, pateikiantis variklį arba laivą rinkai arba pradėdamas jį eksploatuoti, po to, kai jis buvo iš esmės modifikuotas arba perdarytas, arba bet koks asmuo, pakeičiantis laivo, nepatenkančio į šios direktyvos taikymo sritį, paskirtį taip, kad jis patenka į šios direktyvos taikymo sritį, prieš pateikdamas gaminį rinkai arba pradėdamas jį eksploatuoti taiko 24 straipsnyje nurodytą procedūrą.
4. Bet koks asmuo, pateikiantis asmeniniam naudojimui pastatytą laivą rinkai prieš pasibaigiant 2 straipsnio 2 dalies a punkto vii papunktyje nurodytam penkerių metų laikotarpiui, prieš pateikdamas gaminį rinkai taiko 24 straipsnyje nurodytą procedūrą.

21 straipsnis

Projektavimas ir statyba

1. Pramoginių laivų projektavimui ir statybai taikomos šios Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytos procedūros:
 - (a) A ir B kategorijų, nurodytų I priedo A dalies 1 punkte:
 - i) pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 2,5 iki 12 m, taikomas bet kuris iš šių modulių:
 - A1 modulis (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrėti gaminių bandymai);
 - B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F modulių;
 - G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);

- H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);
- ii) pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 12 iki 24 m, taikomas bet kuris iš šių modulių:
 - B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F modulių;
 - G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);
 - H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);
- (b) C kategorijos, nurodytos I priedo A dalies 1 punkte:
 - i) pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 2,5 iki 12 m, taikomas bet kuris iš šių modulių:
 - jeigu laikomasi darniųjų standartų, susijusių su I priedo A dalies 3.2 ir 3.3 punktais: A modulis (gamybos vidaus kontrolė), A1 modulis (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrimi gaminių bandymai), B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F modulių, G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis) arba H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);
 - jeigu nesilaikoma darniųjų standartų, susijusių su I priedo A dalies 3.2 ir 3.3 punktais: A1 modulis (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrimi gaminių bandymai), B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F modulių, G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis) arba H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);
 - ii) pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 12 iki 24 m, taikomas bet kuris iš šių modulių:
 - jeigu laikomasi darniųjų standartų, susijusių su I priedo A dalies 3.2 ir 3.3 punktais: A1 modulis (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrimi gaminių bandymai), B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F modulių, G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis); arba H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);
 - jeigu nesilaikoma darniųjų standartų, susijusių su I priedo A dalies 3.2 ir 3.3 punktais: B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F modulių, G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis) arba H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);
- (c) D kategorijos, nurodytos I priedo A dalies 1 punkte:
 - i) pramoginiams laivams, kurių korpuso ilgis yra nuo 2,5 iki 24 m, taikomas bet kuris iš šių modulių:
 - A modulis (gamybos vidaus kontrolė);

- A1 modulis (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrėti gaminių bandymai);
 - B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F modulių;
 - G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);
 - H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis).
2. Asmeninių laivų projektavimui ir statybai taikomos šios Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytos procedūros:
- (a) A modulis (gamybos vidaus kontrolė);
 - (b) A1 modulis (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrėti gaminių bandymai);
 - (c) B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F modulių;
 - (d) G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);
 - (e) H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis).
3. Sudedamųjų dalių projektavimui ir statybai taikomos šios Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytos procedūros:
- (a) B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F modulių;
 - (b) G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);
 - (c) H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis).

22 straipsnis
Išmetalai

Dėl 2 straipsnio 1 dalies d ir e punktuose nurodytų gaminių išmetalų variklio gamintojas ar Sąjungoje įsisteigęs jo įgaliotasis atstovas taiko šias Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas procedūras:

- (a) jei bandymai atliekami naudojant darnųjį standartą, taikomas bet kuris iš šių modulių:
 - i) B modulis (ES tipo tyrimas) kartu su C, D, E arba F modulių;
 - ii) G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);
 - iii) H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);
- (b) jei bandymai atliekami nenaudojant darniojo standarto, taikomas B modulis kartu su C1 modulių.

23 straipsnis
Skleidžiamas triukšmas

1. Dėl pramoginių laivų su laivagalio varomaisiais varikliais be integruotos išmetimo sistemos ar įmontuotais bortiniais varomaisiais varikliais ir pramoginių laivų su laivagalio varomaisiais varikliais be integruotos išmetimo sistemos ar įmontuotais bortiniais varomaisiais varikliais, kurie perdaromi iš esmės ir per penkerius metus po perdarymo pateikiami Sąjungos rinkai, skleidžiamo triukšmo laivo gamintojas ar jo Sąjungoje įsisteigęs įgaliotasis atstovas taiko šias Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas procedūras:
 - (a) jei bandymai atliekami naudojant darnųjį triukšmo matavimo standartą, taikomas bet kuris iš šių modulių:
 - i) A1 modulis (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrėti bandymai);
 - ii) G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);
 - iii) H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);
 - (b) jei bandymai atliekami nenaudojant darniojo triukšmo matavimo standarto, taikomas G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);
 - (c) jei įvertinimui naudojamas *Froude* skaičius ir galios poslinkio koeficientu grindžiamas metodas, taikomas bet kuris iš šių modulių:
 - i) A modulis (gamybos vidaus kontrolė);
 - ii) G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);
 - iii) H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis).
2. Dėl asmeninių laivų, užbortinių variklių ir laivagalio varomųjų variklių su integruota išmetimo sistema, skirtų montuoti pramoginiuose laivuose, skleidžiamo triukšmo asmeninio laivo arba variklio gamintojas taiko šias Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas procedūras:
 - (a) jei bandymai atliekami naudojant darnųjį triukšmo matavimo standartą:
 - i) A1 modulis (gamybos vidaus kontrolė ir prižiūrėti bandymai);
 - ii) G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis);
 - iii) H modulis (visišku kokybės užtikrinimu grindžiama atitiktis);
 - (b) jei bandymai atliekami nenaudojant darniojo triukšmo matavimo standarto, taikomas G modulis (vieneto patikra grindžiama atitiktis).

24 straipsnis
Įvertinimas po statybos

20 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytas įvertinimas po statybos atliekamas, kaip nustatyta V priede.

25 straipsnis
Papildomi reikalavimai

1. Jeigu taikomas Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas B modulis, ES tipo tyrimas atliekamas, kaip nurodyta to modulio 2 punkto antroje įtraukoje.

B modulyje nurodytas gamybos tipas gali apimti keletą gaminio variantų, jei tų variantų skirtumai neturi įtakos saugos lygiui ir kitiems gaminio veikimo reikalavimams.
2. Jeigu taikomas Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas A1 modulis, gaminių patikrinimai atliekami pasirinkus vieną ar kelis laivus, tipiškus gamintojo produkcijai, ir tokiems patikrinimams taikomi šios direktyvos VI priede nustatyti reikalavimai.
3. Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priedo A1 ir C1 moduluose nurodyta galimybė naudoti akredituotas vidaus įstaigas netaikoma.
4. Jeigu taikomas Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas F modulis, vertinant atitiktį išmetalų reikalavimams taikoma šios direktyvos VII priede aprašyta procedūra.
5. Jeigu taikomas Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priede nustatytas C modulis, vertinant atitiktį šios direktyvos išmetalų reikalavimams ir jeigu gamintojas nenaudoja atitinkamos kokybės sistemos, kaip aprašyta Sprendimo Nr. 768/2008/EB II priedo H modulyje, siekdama patikrinti gaminio vidaus kontrolės kokybę, gamintojo pasirinkta notifikuoti įstaiga atsitiktiniais, jos nustatytais laiko tarpais atlieka arba paveda atlikti gaminių patikrinimus. Jei paaiškėja, kad kokybės lygis netinkamas ar kai atrodo būtina patikrinti gamintojo pateiktų duomenų pagrįstumą, taikoma šios direktyvos VIII priede nustatyta procedūra.

26 straipsnis
Techniniai dokumentai

1. 7 straipsnio 2 dalyje nurodytuose techniniuose dokumentuose pateikiami visi duomenys ir išsami informacija, susiję su gamintojo taikomomis priemonėmis, skirtomis užtikrinti, kad gaminys atitiktų 4 straipsnio 1 dalyje ir I priede nustatytus reikalavimus; visų pirma pateikiami IX priede išvardyti dokumentai.
2. Techniniai dokumentai leidžia suprasti gaminio projektą, gamybą ir veikimą bei sudaro galimybes įvertinti, ar jis atitinka šią direktyvą.

V SKYRIUS

ATITIKTIES VERTINIMO ĮSTAIGŲ NOTIFIKAVIMAS

27 straipsnis *Notifikavimas*

Valstybės narės praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie įstaigas, įgaliotas atlikti trečiųjų šalių atitikties vertinimo užduotis remiantis šia direktyva.

28 straipsnis *Notifikuojančiosios institucijos*

1. Valstybės narės paskiria notifikuojančiąją instituciją, kuri atsako už procedūrų, skirtų atitikties vertinimo įstaigoms vertinti bei notifikuoti taikant šią direktyvą bei notifikuotųjų įstaigų stebėsenai atlikti, nustatymą ir taikymą, įskaitant 34 straipsnio nuostatų laikymąsi.
2. Valstybės narės gali nuspręsti, kad 1 dalyje nurodytą vertinimą ir stebėseną turi atlikti nacionalinė akreditacijos įstaiga, kaip apibrėžta ir nustatyta Reglamente (EB) Nr. 765/2008.
3. Jeigu notifikuojančioji institucija įgalioja arba kitaip paveda atlikti 1 dalyje nurodytus vertinimą, notifikavimą ar stebėseną įstaigai, kuri nėra vyriausybinis subjektas, ta įstaiga turi būti juridinis asmuo ir turi *mutatis mutandis* atitikti 29 straipsnyje nustatytus reikalavimus. Be to, ta įstaiga turi būti sudariusi su jos veikla susijusius įsipareigojimus nustatančias sutartis.
4. Notifikuojančioji institucija prisiima visą atsakomybę už 3 dalyje nurodytos įstaigos atliktas užduotis.

29 straipsnis *Notifikuojančiosioms institucijoms taikomi reikalavimai*

1. Notifikuojančiosios institucijos įsteigiamos taip, kad nekiltų interesų konflikto su atitikties vertinimo įstaigomis.
2. Notifikuojančiųjų institucijų organizacinė struktūra yra tokia ir jos veikia taip, kad jų veikla būtų objektyvi ir nešališka.
3. Notifikuojančiųjų institucijų organizacinė struktūra yra tokia, kad kiekvieną su atitikties vertinimo įstaigos notifikavimu susijusį sprendimą priimtų kompetentingi asmenys, bet ne tie patys, kurie atliko vertinimą.
4. Notifikuojančiosios institucijos nesiūlo arba nevykdo jokios veiklos, kurią vykdo atitikties vertinimo įstaigos, taip pat neteikia konsultavimo paslaugų komerciniu arba konkurenciniu pagrindu.
5. Notifikuojančiosios institucijos užtikrina jų gautos informacijos konfidencialumą.

6. Notifikuojančiose institucijose turi būti pakankamai kompetentingų darbuotojų, galinčių tinkamai atlikti jų užduotis.

30 straipsnis

Su informavimu susijusios notifikuojančiųjų institucijų prievolės

Valstybės narės praneša Komisijai apie savo procedūras, taikomas vertinant bei notifikuojant atitikties vertinimo įstaigas ir atliekant notifikuojamų įstaigų stebėseną, taip pat apie susijusius pasikeitimus.

Komisija tą informaciją skelbia viešai.

31 straipsnis

Notifikuotoms įstaigoms taikomi reikalavimai

1. Pagal šią direktyvą notifikuojamos atitikties vertinimo įstaigos turi atitikti 2–11 dalyse nustatytus reikalavimus.
2. Atitikties vertinimo įstaiga steigama pagal nacionalinę teisę ir turi teisinį subjektiškumą.
3. Atitikties vertinimo įstaiga yra trečiosios šalies įstaiga, nepriklausoma nuo vertinamos organizacijos ar gaminio.

Įstaiga, priklausanti verslo asociacijai arba profesinei federacijai, atstovaujančiai įmonėms, susijusioms su jos vertinamų gaminių projektavimu, gamyba, tiekimu, surinkimu, naudojimu ar priežiūra, gali būti laikoma tokia įstaiga, jeigu įrodoma, kad ji yra nešališka ir nėra jokio interesų konflikto.

4. Atitikties vertinimo įstaiga, jos aukščiausio lygio vadovai ir už atitikties vertinimo užduotis atsakingi darbuotojai negali būti vertinamų gaminių projektuotojai, gamintojai, tiekėjai, montuotojai, pirkėjai, savininkai, naudotojai ar prižiūrėtojai, arba tų šalių įgaliojami atstovai. Tai netrukdo naudoti vertinamų gaminių, kurie būtini atitikties vertinimo įstaigos veiksmams, arba tokių gaminių naudoti asmeniniais tikslais.

Atitikties vertinimo įstaiga, jos aukščiausio lygio vadovai ir už atitikties vertinimo užduotis atsakingi darbuotojai tiesiogiai nedalyvauja projektuojant ar gaminant, parduodant, montuojant, naudojant šiuos gaminius ar atliekant techninę jų priežiūrą, taip pat negali atstovauti šioje veikloje dalyvaujančioms šalims. Jie nesiima jokios veiklos, kuri prieštarautų jų sprendimo, susijusio su atitikties vertinimo veikla, kuriai jie notifikuoti, nepriklausomumui ar sąžiningumui. Tai visų pirma taikoma konsultavimo paslaugoms.

Atitikties vertinimo įstaigos užtikrina, kad joms pavaldžių įstaigų ar subrangovų veikla nepakenktų jų atitikties vertinimo veiklos konfidencialumui, objektyvumui ar nešališkumui.

5. Atitikties vertinimo įstaigos ir jų darbuotojai atitikties vertinimo veiklą turi vykdyti su didžiausiu profesiniu sąžiningumu, turi turėti tinkamą techninę kompetenciją konkrečioje srityje ir jiems neturi būti daromas joks spaudimas ar siūlomas

skatinimas, visų pirma finansinis, kuris galėtų paveikti jų sprendimą arba atitikties vertinimo veiklos rezultatus, ypač jei spaudimą daro ir paskatinimus siūlo šios veiklos rezultatais suinteresuoti asmenys arba asmenų grupės.

6. Atitikties vertinimo įstaiga yra pajėgi atlikti visas atitikties vertinimo užduotis, kurios jai yra numatytos 20–25 straipsnių nuostatomis ir kurioms atlikti ji yra notifikuota, neatsižvelgiant į tai, ar šias užduotis atlieka pati atitikties vertinimo įstaiga arba jos yra atliekamos įstaigos vardu ir jai prisiimant atsakomybę.

Visais atvejais kiekvienai atitikties vertinimo procedūrai ir kiekvienai gaminių rūšiai ar kategorijai, kuriai atitikties vertinimo įstaiga yra notifikuota, atitikties vertinimo įstaiga turi reikiamų:

- (a) darbuotojų, turinčių techninių žinių ir pakankamai patyrusių atitikties vertinimo užduotims atlikti;
- (b) procedūrų, pagal kurias atliekama atitikties vertinimo veikla, aprašus, taip užtikrinant skaidrumą ir galimybę šias procedūras atkurti.

Ji turi parengusi tinkamą politiką ir procedūras, pagal kurias užtikrinamas užduočių, jos atliekamų kaip notifikuotosios įstaigos, ir kitų užduočių atskyrimas;

- (c) procedūrų, pagal kurias ji galėtų vykdyti savo veiklą atsižvelgdama į įmonės dydį, jos veiklos sektorių ir jos struktūrą, atitinkamo gaminio technologijos sudėtingumo mastą ir į tai, ar gamybos procesas masinis, ar serijinis.

Ji turi priemones, būtinas su atitikties vertinimu susijusioms techninėms ir administracinėms užduotims tinkamai atlikti, ir gali naudotis visa reikiama įranga ar įrenginiais.

7. Už atitikties vertinimo veiklos vykdymą atsakingi darbuotojai turi:

- (a) turėti tinkamą techninį ir profesinį parengimą, apimantį visą atitinkamų rūšių atitikties vertinimo veiklą, kuriai atitikties vertinimo įstaiga yra notifikuota;
- (b) pakankamai išmanyti jų atliekamo vertinimo ir tikrinimo reikalavimus ir turėti reikalingus įgaliojimus tokiems veiksams atlikti;
- (c) reikiamų žinių ir išmano esminius reikalavimus, taikomus darniuosius standartus, atitinkamus Sąjungos derinimo teisės aktus ir atitinkamus nacionalinius teisės aktus;
- (d) įgūdžius rengti sertifikatus, protokolus ir ataskaitas, kuriais įrodoma, kad vertinimas buvo atliktas.

8. Užtikrinamas atitikties vertinimo įstaigų, jų aukščiausio lygio vadovų ir vertinimą atliekančių darbuotojų nešališkumas.

Atitikties vertinimo įstaigos aukščiausio lygio vadovų ir vertinimo darbuotojų atlyginimas nepriklauso nuo atliktų įvertinimų skaičiaus arba nuo tų vertinimų rezultatų.

9. Atitikties vertinimo įstaigos turi turėti atsakomybės draudimą, išskyrus atvejus, kai atsakomybę pagal nacionalinę teisę prisiima valstybė narė arba pati valstybė narė tiesiogiai atsako už atitikties vertinimą.
10. Atitikties vertinimo įstaigos darbuotojai laikosi profesinio slaptumo reikalavimo, taikomo visai informacijai, kurią jie gavo, vykdydami savo užduotis pagal 20–25 straipsnius arba bet kurią kitą nacionalinės teisės nuostatą, kuria įgyvendinamas tas skyrius, išskyrus valstybės narės, kurioje atliekamos jų pareigos, kompetentingų institucijų atžvilgiu. Turi būti saugomos nuosavybės teisės.
11. Atitikties vertinimo įstaigos dalyvauja atitinkamoje standartizacijos veikloje ir notifikuotosios įstaigos koordinavimo grupės, sudarytos pagal 44 straipsnį, veikloje arba užtikrina, kad vertinimą atliekantys jų darbuotojai būtų apie šią veiklą informuoti, taip pat šios grupės priimtus administracinius sprendimus ir parengtus dokumentus taiko kaip bendrąsias gaires.

32 straipsnis *Atitikties prielaida*

Jeigu atitikties vertinimo įstaiga įrodo, kad atitinka kriterijus, nustatytus atitinkamuose darniuosiuose standartuose arba jų dalyse, kurių nuorodos paskelbtos *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, daroma prielaida, kad ji atitinka 31 straipsnyje nustatytus reikalavimus tiek, kiek taikomi darnieji standartai apima tuos reikalavimus.

33 straipsnis *Oficialus prieštaravimas dėl darniojo standarto*

Jeigu valstybė narė arba Komisija oficialiai paprieštarauja 32 straipsnyje nurodytiems darniesiems standartams, taikomos 15 straipsnio nuostatos.

34 straipsnis *Notifikuotosioms įstaigoms pavaldžios įstaigos ir su notifikuotosiomis įstaigomis susijusi subranga*

1. Jeigu notifikuotoji įstaiga užsako subrangos būdu atlikti konkrečias užduotis, susijusias su atitikties vertinimu arba naudojasi jai pavaldžios įstaigos paslaugomis, ji užtikrina, kad subrangovas arba pavaldė įstaiga atitiktų 31 straipsnyje nustatytus reikalavimus ir atitinkamai praneša notifikuojančiajai institucijai.
2. Notifikuotosios įstaigos prisiima visą atsakomybę už subrangovų ar pavaldžių įstaigų atliekamas užduotis, neatsižvelgiant į tai, kur jie yra įsisteigę.
3. Pavesti darbą subrangovui arba pavaldžiai įstaigai galima tik gavus kliento sutikimą.
4. Notifikuotosios įstaigos sudaro sąlygas notifikuojančiajai institucijai susipažinti su atitinkamais dokumentais, susijusiais su subrangovo arba pavaldžios įstaigos kvalifikacijos ir jų pagal 20–25 straipsnius atlikto darbo įvertinimu.

35 straipsnis
Notifikavimo paraiška

1. Atitikties vertinimo įstaiga notifikavimo paraišką pateikia valstybės narės, kurioje yra įsisteigusi, notifikuojančiajai institucijai.
2. Prie 1 dalyje nurodytos paraiškos yra pridedamas atitikties vertinimo veiklos, atitikties vertinimo modulio ar modulių ir gaminio ar gaminių, kuriuos vertinti ta įstaiga turi kompetenciją, aprašas, taip pat nacionalinės akreditacijos įstaigos išduotas akreditacijos pažymėjimas, jeigu jis egzistuoja, patvirtinantis, kad atitikties vertinimo įstaiga atitinka 31 straipsnyje nustatytus reikalavimus.
3. Jeigu tam tikra atitikties vertinimo įstaiga negali pateikti akreditacijos pažymėjimo, ji notifikuojančiajai institucijai pateikia dokumentus, būtinus jos atitikčiai 31 straipsnyje nustatytiems reikalavimams patikrinti, patvirtinti ir reguliariai stebėti.

36 straipsnis
Notifikavimo procedūra

1. Notifikuojančiosios institucijos gali notifikuoti tik tas atitikties vertinimo įstaigas, kurios atitinka 31 straipsnyje nustatytus reikalavimus.
2. Notifikuojančiosios institucijos praneša apie tai Komisijai ir kitoms valstybėms narėms naudodamosi Komisijos parengta ir prižiūrima elektroninio notifikavimo priemone.
3. Notifikavimo pranešime pateikiama išsami informacija apie atitikties vertinimo veiklą, atitikties vertinimo modulį ar modulius, atitinkamą gaminį ar gaminius ir atitinkamą kompetencijos atestaciją.
4. Jeigu notifikavimas nėra pagrįstas akreditacijos pažymėjimu, kaip nurodyta 35 straipsnio 2 dalyje, notifikuojančioji institucija Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pateikia dokumentus, kurie patvirtina atitikties vertinimo įstaigos kompetenciją ir susitarimus, užtikrinančius, kad institucija bus reguliariai stebima, ir kad įstaiga ir toliau atitiks 31 straipsnyje išdėstytus reikalavimus.
5. Atitinkama įstaiga notifikuotosios įstaigos veiklą gali atlikti tik jei Komisija ir kitos valstybės narės per dvi savaites po notifikavimo, jeigu naudojamosi akreditacijos pažymėjimu, ar per du mėnesius po notifikavimo, jeigu nesinaudojama akreditacijos pažymėjimu, nepateikia prieštaravimų.

Šioje direktyvoje tik tokia įstaiga laikoma notifikuotąja įstaiga.

6. Komisijai ir kitoms valstybėms narėms pranešama apie visus susijusius vėlesnius notifikavimo pakeitimus.

37 straipsnis
Notifikuotųjų įstaigų identifikavimo numeriai ir sąrašai

1. Komisija suteikia notifikuotąjai įstaigai identifikavimo numerį.

Ji suteikia tik vieną tokį numerį, net jei įstaiga yra notifikuota pagal kelis Sąjungos teisės aktus.

2. Komisija viešai paskelbia įstaigų, notifikuotų pagal šią direktyvą, sąrašą, taip pat nurodo joms suteiktus identifikavimo numerius ir veiklą, kuriai atlikti jos yra notifikuotos.

Komisija užtikrina, kad toks sąrašas būtų visą laiką atnaujinamas.

38 straipsnis *Notifikavimų pakeitimai*

1. Jeigu notifikuojančioji institucija išsiaiškina arba jai yra pranešama, kad notifikuotoji įstaiga nebeatitinka 31 straipsnyje nurodytų reikalavimų arba kad ji nevykdo savo prievolių, notifikuojančioji institucija apriboja, laikinai sustabdo arba atšaukia notifikavimo galiojimą, atsižvelgdama į konkretų atvejį pagal neatitikties tiems reikalavimams arba tų prievolių nevykdymo rimtumą. Apie tai ji nedelsiant atitinkamai praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms.
2. Jeigu notifikavimo galiojimas apribojamas, laikinai sustabdomas ar atšaukiamas, arba jei notifikuotoji įstaiga nutraukia savo veiklą, notifikuojančioji valstybė narė imasi atitinkamų priemonių, būtinų užtikrinti, kad tos įstaigos bylas tvarkytų kita notifikuotoji įstaiga arba kad su jomis galėtų susipažinti to pageidaujančios atsakingos notifikuojančiosios ir rinkos priežiūros institucijos.

39 straipsnis *Notifikuotųjų įstaigų kompetencijos užginčijimas*

1. Komisija nagrinėja visus atvejus, kai jai kyla abejonių arba ji sužino apie abejones dėl notifikuotosios įstaigos kompetencijos arba dėl to, ar notifikuotoji įstaiga ir toliau vykdo jai nustatytus reikalavimus ir pareigas.
2. Komisijos prašymu notifikuojančioji valstybė narė pateikia Komisijai visą informaciją, susijusią su notifikavimo pagrindu arba atitinkamos įstaigos kompetencijos užtikrinimu.
3. Komisija užtikrina, kad visa jai atliekant tyrimus gauta neskelbtina informacija būtų tvarkoma konfidencialiai.
4. Jeigu Komisija sužino, kad notifikuotoji įstaiga neatitinka arba nebeatitinka jos notifikavimo reikalavimų, Komisija atitinkamai praneša apie tai notifikuojančiajai valstybei narei ir paprašo imtis būtinų taisomųjų priemonių, įskaitant notifikavimo panaikinimą, jei būtina.

40 straipsnis *Su veikla susijusios notifikuotųjų įstaigų prievolės*

1. Notifikuotosios įstaigos atitikties vertinimą atlieka pagal 20–25 straipsniuose nustatytas atitikties vertinimo procedūras.

2. Atitikties vertinimas atliekamas proporcingai, vengiant nereikalingos naštos ūkinės veiklos vykdytojams. Atitikties vertinimo įstaigos atlieka savo veiklą tinkamai atsižvelgdamos į įmonės dydį, jos veiklos sektorių ir jos struktūrą, atitinkamo gaminio technologijos sudėtingumo mastą ir į tai, ar gamybos procesas masinis, ar serijinis.

Vis dėlto, vykdydamos šią veiklą, jos laikosi tokio lygio griežtumo ir apsaugos, kokio reikia, kad gaminys atitiktų šią direktyvą.
3. Jeigu notifikuojoji įstaiga nustato, kad gamintojas neįvykdė I priedo 4 straipsnio 1 dalyje arba atitinkamuose darniuosiuose standartuose nustatytų reikalavimų, ji reikalauja, kad tas gamintojas imtųsi atitinkamų taisomųjų priemonių ir neišduoda atitikties pažymėjimo.
4. Jeigu atliekant atitikties stebėseną po pažymėjimo išdavimo notifikuojoji įstaiga nustato, kad gaminys nebeatitinka reikalavimų, ji reikalauja, kad gamintojas imtųsi atitinkamų taisomųjų priemonių ir prireikus laikinai sustabdo arba panaikina pažymėjimo galiojimą.
5. Jeigu taisomųjų priemonių nesiimama arba jos nesukelia reikiamo poveikio, notifikuojoji įstaiga prireikus apriboja, sustabdo ar panaikina sertifikatų galiojimą.

41 straipsnis

Skundų teikimo tvarka

Valstybės narės užtikrina, kad būtų nustatyta skundų dėl notifikuojamųjų įstaigų sprendimų teikimo tvarka.

42 straipsnis

Su informavimu susijusios notifikuojamųjų įstaigų prievolės

1. Notifikuotosios įstaigos informuoja notifikuojančiąją instituciją apie:
 - (a) kiekvieną atsisakymą išduoti pažymėjimą ar priimti patvirtinimo sprendimą, pažymėjimo ar patvirtinimo sprendimo galiojimo apribojimą, laikiną sustabdymą ar panaikinimą;
 - (b) bet kokias aplinkybes, turinčias įtakos notifikavimo aprėptčiai ir sąlygoms;
 - (c) bet kokius prašymus pateikti informacijos apie atitikties vertinimo veiklą, kuriuos jos gavo iš rinkos priežiūros institucijų;
 - (d) gavus paprašymą, atitikties vertinimo veiklą, vykdomą jų notifikavimo srityje, ir visą kitą vykdomą veiklą, įskaitant tarpvalstybinę veiklą ir subrangos sutarčių sudarymą.
2. Notifikuotosios įstaigos kitoms pagal šią direktyvą notifikuotoms įstaigoms, kurios vykdo panašią atitikties vertinimo veiklą ir vertina tuos pačius gaminius, teikia atitinkamą informaciją klausimais, susijusiais su neigiamais ir, gavus prašymą, teigiamais atitikties vertinimo rezultatais.

43 straipsnis
Dalijimasis patirtimi

Komisija užtikrina, kad būtų organizuojamas valstybių narių nacionalinių institucijų, atsakingų už notifikavimo politiką, dalijimasis patirtimi.

44 straipsnis
Notifikuotųjų įstaigų veiklos koordinavimas

Komisija užtikrina atitinkamą įstaigų, notifikuotų pagal šią direktyvą, veiklos koordinavimą bei bendradarbiavimą ir kad ši veikla būtų tinkamai vykdoma notifikuotųjų įstaigų grupėje ar grupėse, susijusiose su konkrečiu sektoriumi.

Valstybės narės užtikrina, kad įstaigos, kurias jos notifikavo, tiesiogiai ar per paskirtus atstovus dalyvautų tokios grupės ar grupių veikloje.

VI SKYRIUS

SAJUNGOS RINKOS PRIEŽIŪRA, Į SAJUNGOS RINKĄ PATENKANČIŲ GAMINIŲ KONTROLĖ IR APSAUGOS PROCEDŪROS

45 straipsnis

Sajungos rinkos priežiūra ir į Sąjungos rinką patenkančių gaminių kontrolė

Gaminių, kuriems taikoma ši direktyva, priežiūrai ir kontrolei taikoma Reglamento (EB) Nr. 765/2008 15 straipsnio 3 dalis ir 16–29 straipsniai.

46 straipsnis

Nacionaliniu lygmeniu pavojų keliančių gaminių atveju taikoma procedūra

1. Jeigu vienos valstybės narės rinkos priežiūros institucijos ėmėsi veiksmų pagal Reglamento (EB) Nr. 765/2008 20 straipsnį arba jeigu jos turi pakankamo pagrindo manyti, kad gaminys, kuriam taikoma ši direktyva, kelia pavojų žmonių sveikatai ar saugai arba aplinkos ir vartotojų apsaugos reikalavimų, nustatytų šioje direktyvoje, atžvilgiu, jos atlieka vertinimą, susijusį su atitinkamu gaminiu ir apimančią visus šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus. Atitinkami ūkinės veiklos vykdytojai arba privatus importuotojas bendradarbiauja, kiek būtina, su rinkos priežiūros institucijomis.

Jeigu atliekant šį vertinimą rinkos priežiūros institucijos nustato, kad gaminys neatitinka šioje direktyvoje nustatytų reikalavimų, jos nedelsdamos pareikalauja, kad atitinkamas ūkinės veiklos vykdytojas arba privatus importuotojas imtųsi visų reikiamų taisomųjų priemonių, kad gaminys atitiktų tuos reikalavimus, pašalintų gaminį iš rinkos arba jį susigražintų per pagrįstą laikotarpį, kurį jos nustato atsižvelgdamos į pavojaus pobūdį.

Rinkos priežiūros institucijos atitinkamai informuoja susijusią notifikuojamą įstaigą.

Šios dalies antroje pastraipoje nurodytoms priemonėms taikomas Reglamento (EB) Nr. 765/2008 21 straipsnis.

2. Jeigu rinkos priežiūros institucijos mano, kad neatitiktis neapsiriboja jų nacionaline teritorija, jos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie vertinimo rezultatus ir apie veiksmus, kurių imtis jos pareikalavo atitinkamą ūkinės veiklos vykdytoją arba privatų importuotoją.
3. Ūkinės veiklos vykdytojas užtikrina, kad visų gaminių, kuriuos jis tiekė rinkai visoje Sąjungoje, atžvilgiu būtų imtasi visų atitinkamų taisomųjų priemonių.

Privatus importuotojas užtikrina, kad gaminio, kurį jis importavo į Sąjungą, kad galėtų naudoti pats, atžvilgiu būtų imtasi visų atitinkamų taisomųjų priemonių.

4. Jeigu per 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą laikotarpį atitinkamas ūkinės veiklos vykdytojas nesiima reikiamų taisomųjų priemonių, rinkos priežiūros institucijos imasi visų reikiamų laikinųjų priemonių, kad uždraustų arba apribotų gaminio tiekimą jų nacionalinėje rinkoje, pašalintų gaminį iš tos rinkos, arba jį susigrąžintų.

Jeigu per 1 dalies antroje pastraipoje nurodytą laikotarpį privatus importuotojas nesiima reikiamų taisomųjų priemonių, rinkos priežiūros institucijos imasi visų reikiamų laikinųjų priemonių, kad uždraustų arba apribotų gaminio naudojimą jų nacionalinėje rinkoje.

Rinkos priežiūros institucijos apie tas priemones nedelsdamos informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares.

5. 4 dalyje nurodyta informacija apima visus turimus duomenis, visų pirma duomenis, reikalingus reikalavimų neatitinkančiam gaminiui, gaminio kilmei, pareikštos neatitikties ir keliamo pavojaus pobūdžiui, nacionaliniu lygmeniu taikomų priemonių pobūdžiui bei trukmei ir atitinkamo ūkinės veiklos vykdytojo pateiktiems argumentams nustatyti. Visų pirma rinkos priežiūros institucijos nurodo, ar neatitikties priežastis yra:

- (a) ta, kad gaminys neatitinka žmonių sveikatos ar saugos arba aplinkos ir vartotojų apsaugos reikalavimų, nustatytų šioje direktyvoje, arba
- (b) 15 straipsnyje nurodytų darnųjų standartų, suteikiančių atitikties prielaidą, trūkumai.

6. Kitos valstybės narės, nei ta, kuri inicijavo šią procedūrą, nedelsdamos praneša Komisijai ir kitoms valstybėms narėms apie bet kokias priimtas priemones ar bet kokią turimą papildomą informaciją, susijusią su atitinkamo gaminio neatitiktimi, ir apie savo prieštaravimą, jeigu jos nepritaria nacionalinei priemonei, apie kurią buvo pranešta.

7. Jeigu per tris mėnesius nuo 4 dalyje nurodytos informacijos gavimo nei valstybė narė, nei Komisija nepareiškia prieštaravimo dėl laikinosios priemonės, kurią taiko valstybė narė, ta priemonė laikoma pagrįsta.

8. Valstybės narės užtikrina, kad atitinkamam gaminiui būtų taikomos reikiamos ribojančios priemonės, pvz., gaminys būtų nedelsiant pašalintas iš jų rinkos.

47 straipsnis

Sjungos apsaugos procedūra

1. Jeigu užbaigus 46 straipsnio 3 ir 4 dalyse nustatytą procedūrą dėl priemonės, kurios ėmėsi valstybė narė, pareiškiami prieštaravimai arba jeigu Komisija mano, kad nacionalinė priemonė prieštarauja Sąjungos teisės aktams, Komisija nedelsdama pradeda konsultacijas su valstybėmis narėmis ir atitinkamu ūkinės veiklos vykdytoju ar vykdytojais arba privačiu importuotoju ir įvertina nacionalinę priemonę. Remdamasi šio vertinimo rezultatais Komisija nusprendžia, ar nacionalinė priemonė pagrįsta.

Komisija šį sprendimą skiria visoms valstybėms narėms ir nedelsdama joms ir atitinkamam ūkinės veiklos vykdytojui ar vykdytojams arba privačiam importuotojui apie jį praneša.

2. Jeigu nacionalinė priemonė laikoma pagrįsta, visos valstybės narės imasi priemonių, būtinų užtikrinti, kad reikalavimų neatitinkantis gaminys būtų pašalintas iš jų rinkos ir atitinkamai informuoja Komisiją. Jeigu nacionalinė priemonė laikoma nepagrįsta, atitinkama valstybė narė tą priemonę panaikina.
3. Jeigu nacionalinė priemonė laikoma pagrįsta, o gaminio neatitiktis siejama su darniųjų standartų trūkumais, nurodytais 46 straipsnio 5 dalies b punkte, Komisija informuoja atitinkamą (-as) Europos standartizacijos įstaigą ar įstaigas ir perduoda klausimą nagrinėti pagal Direktyvos 98/34/EB 5 straipsnį įsteigtam komitetui. Tas komitetas konsultuojasi su atitinkama (-omis) Europos standartizacijos įstaiga ar įstaigomis ir nedelsdamas pateikia savo nuomonę.

48 straipsnis
Oficiali neatitiktis

1. Nepažeidžiant 46 straipsnio, valstybei narei padarius vieną iš šių išvadų, reikalaujama, kad atitinkamas ūkinės veiklos vykdytojas arba privatus importuotojas panaikintų atitinkamą neatitiktį:
 - (a) atitikties ženklų buvo ženklinama pažeidžiant 17, 18 arba 19 straipsnius;
 - (b) nebuvo ženklinama atitikties ženklų;
 - (c) nebuvo parengta ES atitikties deklaracija;
 - (d) ES atitikties deklaracija nebuvo tinkamai parengta;
 - (e) techninių dokumentų nėra arba jie neišsamūs.
2. Jeigu 1 dalyje nurodyta neatitiktis išlieka, atitinkama valstybė narė imasi visų reikiamų priemonių, kad apribotų ar uždraustų tiekti rinkai gaminį arba užtikrintų, kad gaminys būtų susigražintas arba pašalintas iš rinkos, arba jeigu privatus importuotojas gaminį importavo, kad galėtų naudoti pats – kad jo naudojimas būtų uždraustas arba apribotas.

VII SKYRIUS

DELEGUOTIEJI IR ĮGYVENDINIMO TEISĖS AKTAI

49 straipsnis *Įgaliojimų perdavimas*

Komisijai suteikiami įgaliojimai priimti deleguotuosius teisės aktus pagal 50 straipsnį, kad būtų iš dalies pakeisti šie priedai, atsižvelgiant į techninių žinių pažangą ir naujus mokslinius įrodymus:

- (a) I priedo B dalies 2 punktą ir I priedo C dalies 1 punktą, išskyrus tiesioginius arba netiesioginius išmetalų ar skleidžiamo triukšmo vertės ir *Froude* skaičiaus bei galios poslinkio koeficiento vertės pakeitimus;
- (b) V; VII ir IX priedus.

a punkte nurodyti daliniai pakeitimai gali apimti pakeitimus dėl etaloninių degalų, reikalavimų, taikomų išmetalų bei skleidžiamo triukšmo bandymams ir patvarumo kriterijų.

50 straipsnis *Delegavimas*

1. Įgaliojimai priimti deleguotuosius teisės aktus Komisijai suteikiami šiame straipsnyje nustatytais sąlygomis.
2. Įgaliojimai Komisijai suteikiami, kaip nurodyta 49 straipsnyje, neribotam laikotarpiui nuo 60 straipsnyje nurodytos dienos.
3. Europos Parlamentas arba Taryba gali bet kuriuo metu panaikinti 49 straipsnyje nurodytus suteiktus įgaliojimus. Sprendimu dėl įgaliojimų panaikinimo nutraukiami tame sprendime nurodyti įgaliojimai priimti deleguotuosius teisės aktus. Sprendimas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* arba vėlesnę jame nurodytą dieną. Jis neturi poveikio jau galiojantiems deleguotiesiems teisės aktams.
4. Priėmusi deleguotąjį teisės aktą, Komisija apie jį vienu metu praneša ir Europos Parlamentui, ir Tarybai.
5. Pagal 49 straipsnį priimtas deleguotasis teisės aktas įsigalioja tik tuo atveju, jeigu per du mėnesius nuo pranešimo Europos Parlamentui ir Tarybai apie šį aktą dienos nei Europos Parlamentas, nei Taryba neišreiškia prieštaravimų arba jeigu dar nepasibaigus šiam laikotarpiui tiek Europos Parlamentas, tiek Taryba praneša Komisijai, kad neprieštaraus. Europos Parlamento arba Tarybos iniciatyva šis laikotarpis gali būti pratęstas dviem mėnesiais.

51 straipsnis
Įgyvendinimo teisės aktai

Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės, kuriomis užtikrinama, kad ji būtų taikoma vienodai, visų pirma dėl 25 straipsnyje numatytų reikalavimų įgyvendinimo ir I priedo A dalyje numatytų nuostatų, susijusių su laivų projektavimo kategorijomis, gamintojo lentele, teršalų išleidimo prevencija ir navigaciniais žiburiais, priimamos taikant 52 straipsnio 2 dalyje nurodytą procedūrą.

52 straipsnis
Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda komitetas. Šis komitetas – tai komitetas, kaip apibrėžta Reglamente (ES) Nr. 182/2011.
2. Kai daroma nuoroda į šią dalį, taikomas Reglamento (ES) Nr. 182/2011 5 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

VIII SKYRIUS SPECIFINĖS ADMINISTRACINĖS NUOSTATOS

53 straipsnis Ataskaitų teikimas

Iki *[[data]]* penkeri metai po 57 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos dienos], o vėliau kas penkerius metus valstybės narės atsiunčia Komisijai šios direktyvos taikymo ataskaitą. Toje ataskaitoje pateikiamas padėties vertinimas atsižvelgiant į gaminių saugą bei aplinkosauginį veiksmingumą ir šios direktyvos veiksmingumą, taip pat pateikiama tos valstybės narės vykdytos rinkos priežiūros veiklos apžvalga.

Komisija parengia šių nacionalinių ataskaitų santrauką ir ją paskelbia.

54 straipsnis Priemonių pagrindimas

Pagal šią direktyvą taikant bet kokias priemones, kuriomis siekiama uždrausti arba apriboti gaminio pateikimą rinkai ar pradėjimą eksploatuoti, pašalinti ar susigrąžinti gaminį iš rinkos, nurodomi tikslūs motyvai, kuriais grindžiamos šios priemonės.

Apie tokias priemones nedelsiant pranešama atitinkamai šaliai, tuo pačiu metu ją informuojant apie savo teisių gynimo priemones, kurių ji gali imtis pagal atitinkamos valstybės narės galiojančius teisės aktus, ir tokioms priemonėms taikomą terminą.

55 straipsnis Skaidrumas

Komisija imasi visų reikiamų priemonių, kad užtikrintų, jog duomenys, turintys įtakos visiems atitinkamiems su šios direktyvos taikymu susijusiems sprendimams, būtų prieinami.

56 straipsnis Sankcijos

Valstybės narės nustato taisykles dėl sankcijų, kurios gali apimti baudžiamąsias sankcijas už rimtus pažeidimus, taikytinų pažeidus nacionalines nuostatas, priimtas pagal šią direktyvą, ir imasi visų reikiamų priemonių užtikrinti, kad jos būtų įgyvendintos.

Numatytos sankcijos yra veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios ir gali būti griežtinamos, jei atitinkamas ūkinės veiklos vykdytojas arba privatus importuotojas anksčiau jau buvo pažeidęs šios direktyvos nuostatas panašiu būdu.

Apie šias nuostatas valstybės narės Komisijai praneša ne vėliau kaip iki *[[data] 57 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje nurodytos dienos]* ir nedelsdamos jai praneša apie bet koki vėliau padarytą pakeitimą, darantį poveikį minėtoms nuostatoms.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS IR PEREINAMOJO LAIKOTARPIO NUOSTATOS

57 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip *[[data]] 18 mėnesių po 61 straipsnyje numatytos įsigaliojimo dienos* priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą bei tų nuostatų ir šios direktyvos atitikties lentelę.

Tas nuostatas jos taiko nuo *[[data]] dveji metai po 61 straipsnyje numatytos įsigaliojimo dienos*.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

58 straipsnis

Pereinamasis laikotarpis

1. Valstybės narės nekliudo tiekti rinkai arba pradėti eksploatuoti gaminių, kuriems taikoma Direktyva 94/25/EB, kurie atitinka tą direktyvą ir kurie buvo pateikti rinkai arba pradėti eksploatuoti iki *[data]* (*vieni metai po 57 straipsnio antroje pastraipoje nurodytos dienos*).
2. Valstybės narės nekliudo tiekti rinkai arba pradėti eksploatuoti kibirkštinio uždegimo variklių, kurių galingumas mažesnis kaip 15 kW, kurie atitinka I priedo B dalies 2.1 punkte nustatytas I etapo išmetalų ribas ir kuriuos pagamino mažosios ir vidutinės įmonės, kaip apibrėžta Komisijos rekomendacijoje 2003/361/EB²⁵, ir kurie buvo pateikti rinkai iki *[data]* (*ketveri metai po 57 straipsnio antroje pastraipoje nurodytos dienos*).

59 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva 94/25/EB panaikinama nuo *[[data]] diena, nurodyta 57 straipsnio 1 dalies antroje pastraipoje*.

²⁵ OL [...].

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į šią direktyvą.

60 straipsnis
Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

61 straipsnis
Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta [...]

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas

I PRIEDAS

ESMINIAI REIKALAVIMAI

A. Esminiai projektavimo ir statybos saugos reikalavimai

1. LAIVŲ PROJEKTAVIMO KATEGORIJOS

Projektavimo kategorija	Vėjo stiprumas (pagal Boforto skalę)	Kontrolinis bangų aukštis ($H^{1/3}$, metrai)
A – okeaniniai	viršijantis 8 balus	viršijantis 4 m
B – atviros jūros	iki 8 balų (imtinai)	iki 4 m (imtinai)
C – pakrančių	iki 6 balų (imtinai)	iki 2 m (imtinai)
D – uždaru vandenų	iki 4 balų (imtinai)	iki 0,3 m (imtinai)

Aiškinamosios pastabos:

- A. OKEANINIAI. Suprojektuoti ilgoms kelionėms, kurių metu vėjo stiprumas gali viršyti 8 balus (pagal Boforto skalę), o kontrolinis bangų aukštis 4 m ir didesnis, išskyrus anomalias sąlygas, taip pat daugiausia savarankiškai apsirūpinantys laivai.
- B. ATVIROS JŪROS. Suprojektuoti tolimoms nuo pakrančių kelionėms, kurių metu vėjo stiprumas gali būti iki 8 balų (imtinai), o kontrolinis bangų aukštis iki 4 m (imtinai).
- C. PAKRANČIŲ. Suprojektuoti kelionėms jūrų pakrančių vandenyse, didelėse įlankose, upių žiotyse, dideliuose ežeruose ir upėse, kur vėjo stiprumas gali būti iki 6 balų (imtinai), o kontrolinis bangų aukštis iki 2 m (imtinai).
- D. UŽDARŲ VANDENŲ. Suprojektuoti kelionėms uždaruose pakrančių vandenyse, mažose įlankose, mažuose ežeruose, upėse ir kanaluose, kur vėjo stiprumas gali būti iki 4 balų (imtinai), o kontrolinis bangų aukštis iki 0,3 m (imtinai), kartais pakylantis iki 0,5 m, kai šias bangas sukelia, pavyzdžiui, pro šalį praplaukiantys laivai.

Kiekvienos kategorijos pramoginis laivas privalo būti suprojektuotas ir pastatytas taip, kad atlaikytų šiuos parametrus pagal stabilumo, plūdrumo ir kitus I priede išvardytus atitinkamus esminius reikalavimus ir kad jo valdymo charakteristikos būtų geros.

2. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

2.1. Laivo identifikavimas

Kiekvienas laivas žymimas 14 skaitmenų identifikavimo numeriu, kuriame yra ši informacija:

(29) gamintojo kodas,

(30) pagaminimo šalis,

- (31) unikalus serijos numeris,
- (32) gamybos metai ir mėnuo,
- (33) modelio metai.

Pirmoje dalyje nurodyti išsamūs ženklavimo reikalavimai yra išdėstyti atitinkamame darniajame standarte.

2.2. Gamintojo lentelė

Kiekviename laive atskirai nuo laivo korpuso identifikavimo numerio pritvirtinama nuolatinė lentelė, kurioje pateikiama bent ši informacija:

- (a) gamintojo pavadinimas, registruotas prekės pavadinimas arba registruotas prekės ženklas;
- (b) CE ženklas;
- (c) laivo projektavimo kategorija pagal 1 skirsnį;
- (d) gamintojo rekomenduojama maksimali apkrova pagal 3.6 punktą, išskyrus pilnų stacionarių bakų turinio svorį;
- (e) gamintojo rekomenduojamas skaičius žmonių, kurių laivas buvo suprojektuotas vežti.

Privataus importo atveju prie a, d ir e punktuose nurodytų kontaktinių duomenų ir rekomendacijų pridedami atitikties įvertinimą atlikusios notifikuotosios įstaigos duomenys ir rekomendacijos.

2.3. Apsauga nuo iškritimo už borto ir įkėlimas atgal į laivą

Laivas turi būti suprojektuotas taip, kad iškritimo už borto rizika būtų sumažinta iki minimumo, o įkėlimas atgal į laivą – palengvintas.

2.4. Matomumas iš pagrindinės vairavimo pozicijos

Motoriniuose laivuose pagrindinė vairavimo padėtis normaliomis naudojimo (greičio ir apkrovos) sąlygomis turi operatoriui užtikrinti gerą aplinkos matomumą.

2.5. Naudojimo vadovas

Kiekviename laive turi būti naudojimo vadovas, kaip nurodyta 7 straipsnio 7 dalyje ir 9 straipsnio 4 dalyje. Šiame vadove ypatingas dėmesys skiriamas gaisro bei užtvindymo rizikai ir pateikiama 2.2, 3.6 ir 4 punktuose nurodyta informacija bei nepakrauto laivo masė kilogramais.

3. TVARUMAS IR KONSTRUKCIJOS REIKALAVIMAI

3.1. Konstrukcija

Medžiagų parinkimas bei derinimas ir laivo konstrukcija turi užtikrinti, kad jis visais atžvilgiais būtų pakankamai tvirtas. Ypatingas dėmesys skiriamas projektavimo kategorijai pagal 1 skirsnį ir gamintojo rekomenduojamai maksimaliai apkrovai pagal 3.6 punktą.

3.2. Stabilumas ir viršvandeninė borto dalis

Laivas turi turėti pakankamą stabilumą ir viršvandeninę borto dalį atsižvelgiant į projektavimo kategoriją pagal 1 skirsnį ir gamintojo rekomenduojamą maksimalią apkrovą pagal 3.6 punktą.

3.3. Plūdrumas ir laikymasis paviršiuje

Laivas sukonstruojamas taip, kad būtų užtikrintos plūdrumo charakteristikos, atitinkančios jo projektavimo kategoriją pagal 1.1 punktą ir gamintojo rekomenduojamą maksimalią apkrovą pagal 3.6 punktą. Visi daugiakorpusiniai su kajutėmis laivai suprojektuojami taip, kad būtų pakankamai plūdrūs ir apsivertę laikytųsi paviršiuje.

Trumpesni kaip 6 m laivai, kurie, naudojami pagal jų projektavimo kategoriją, gali būti užlieti, turi turėti atitinkamas priemones, kurios leis jiems plūduriuoti ir tokioje padėtyje.

3.4. Korpuso, denio ir antstato angos

Uždarytos korpuso, denio (-ių) ir antstato angos neturi bloginti laivo konstrukcijos vientisumo ar atsparumo klimato poveikiui.

Langai, iluminatoriai, durys ir liukų dangčiai turi atlaikyti vandens slėgį, kurį gali kelti laivo padėtis, taip pat apkrovas, atsirandančias dėl deniu judančių žmonių svorio.

Korpuso įtaisai, skirti įleisti ir išleisti vandenį žemiau vaterlinijos, atitinkančios gamintojo rekomenduojamą maksimalią apkrovą pagal 3.6 punktą, turi turėti lengvai prieinamas uždarymo priemones.

3.5. Užtvvinimas

Visi laivai suprojektuojami taip, kad kiek galima sumažėtų skendimo rizika.

Ypatingas dėmesys, jei taikytina, skiriamas:

- (a) kokpitams ir šuliniams, iš kurių vanduo turėtų ištekėti savaime, arba turėti kitų priemonių, neleidžiančių vandeniui patekti į laivo vidų;
- (b) vėdinimo įtaisams;
- (c) vandens šalinimui siurbliais ir kitomis priemonėmis.

3.6. Gamintojo rekomenduojama maksimali apkrova

Gamintojo rekomenduojama maksimali apkrova (degalai, vanduo, maisto atsargos, įvairi įranga ir žmonės (kilogramais)), kuriai buvo suprojektuotas laivas, yra nustatoma pagal

projektavimo kategoriją (1 skirsnis), stabilumą ir viršvandeninę borto dalį (3.2 punktas) bei plūdrumą ir laikymąsi paviršiuje (3.3 punktas).

3.7. Gelbėjimo plaustų laikymas

Visi A ir B kategorijų bei ilgesni kaip 6 m C ir D kategorijų laivai turi vieną ar keletą vietų gelbėjimo plaustui (plaustams) laikyti; gelbėjimo plaustai turi būti pakankamai dideli, kad išlaikytų tokį žmonių skaičių, kokį laivas buvo suprojektuotas vežti pagal gamintojo rekomendacijas. Gelbėjimo plausto (-ų) laikymo vieta (-os) visada lengvai prieinama (-os).

3.8. Atsarginis išėjimas

Visi daugiakorpusiniai su kajutėmis laivai, galintys apsiversti, juos naudojant pagal jų projektavimo kategoriją, turi veiksmingas atsarginio išėjimo priemones tam atvejui, jei jie apsiverstų.

Visi laivai turi veiksmingų išėjimo priemonių tam atvejui, jei kiltų gaisras.

3.9. Inkaravimas, švartavimas ir vilkimas

Visi laivai pagal savo projektavimo kategoriją ir charakteristikas turi vieną ar keletą tvirtų kyšulių arba kitų priemonių, kad galėtų saugiai atlaikyti inkaravimo, švartavimo ir vilkimo apkrovas.

4. VALDYMO CHARAKTERISTIKOS

Gamintojas užtikrina, kad laivo valdymo charakteristikas garantuotų galingiausias variklis, kokiam jis yra suprojektuotas ir sukonstruotas. Visų pramoginių laivų variklių didžiausia vardinė galia nurodoma naudojimo vadove.

5. MONTAVIMO REIKALAVIMAI

5.1. Varikliai ir variklių erdvės

5.1.1. Bortinis variklis

Visi bortiniai varikliai turi būti patalpoje, atskirtoje nuo gyvenamųjų patalpų, ir montuojami taip, kad būtų kuo mažesnė rizika kilti ar plisti gaisrams, taip pat nukentėti nuo toksiškų garų, karščio, triukšmo ar vibracijos gyvenamosiose patalpose.

Variklio dalys ir pagalbiniai įtaisai, kuriuos dažnai reikia tikrinti ir (arba) prižiūrėti, turi būti lengvai prieinami.

Izoliacinės medžiagos variklio montavimo vietose turi nepalaikyti degimo.

5.1.2. Vėdinimas

Variklio skyrius vėdinamas. Jis apsaugomas, kad nė pro vieną angą nepatektų vanduo.

5.1.3. Atviros dalys

Jeigu variklis neturi gaubto ar atskiros patalpos, atviros judančios ar įkaitusios variklio dalys, galinčios sužaloti kūną, deramai uždengiamos.

5.1.4. Užbortinių variklių paleidimas

Visi laivai su užbortiniais varikliais privalo turėti įtaisą, kad nebūtų galima paleisti variklio įjungus pavarą, išskyrus atvejus, kai:

- (a) variklis generuoja mažiau kaip 500 niutonų (N) statinės traukos;
- (b) variklis turi droselio ribojimo įtaisą, skirtą apriboti traukos jėgą iki 500 N variklio paleidimo metu.

5.1.5. Asmeninis laivas, plaukiantis be vairuotojo

Asmeninis laivas suprojektuojamas taip, kad turėtų arba automatinį variklio išjungimą, arba automatinį prietaisą, kuris sumažina greitį, kreipia laivo judėjimą ratu ir į priekį, kai vairuotojas sąmoningai pasišalina ar iškrenta už borto.

5.2. Degalų sistema

5.2.1. Bendrosios pastabos

Degalų įpylimo, laikymo, išpylimo ir tiekimo įrenginiai ir įtaisai suprojektuojami ir sumontuojami taip, kad gaisro ir sprogo rizika būtų kuo mažesnė.

5.2.2. Degalų bakai

Degalų bakai, vamzdynai ir žarnos yra saugiai įtaisomos ir atskiriamos ar apsaugomos nuo visų didesnių šilumos šaltinių. Medžiaga, iš kurios yra daromi bakai, ir jų konstrukcija turi atitikti jų talpą ir degalų rūšį.

Benzino bakai nėra korpuso dalis ir:

- (a) apsaugomi nuo gaisro variklyje pavojaus ir visų kitų uždegimo šaltinių;
- (b) atskiriami nuo gyvenamųjų patalpų.

Dyzelio bakai gali būti sudedamoji korpuso dalis.

5.3. Elektros sistema

Elektros sistemos suprojektuojamos ir įrengiamos taip, kad būtų užtikrintas laivo veikimas normaliomis naudojimo sąlygomis ir kiek galima sumažinta gaisro ir elektros smūgio rizika.

Visos elektros grandinės, išskyrus baterijomis maitinamas variklio paleidimo grandines, apsaugomos nuo perkrovos ir trumpojo sujungimo.

Įrengiamas vėdinimas, kad nesikaupytų iš baterijų galinčios sklisti dujos. Baterijos tvirtai įtaisomos ir apsaugomos, kad į jas nepatektų vanduo.

5.4. Vairavimo sistema

5.4.1. Bendrieji reikalavimai

Vairavimo ir pavaros kontrolės sistemos suprojektuojamos, sukonstruojamos ir sumontuojamos taip, kad leistų perduoti vairavimo apkrovas iš anksto numatytomis plaukiojimo sąlygomis.

5.4.2. Avariniai įrengimai

Burlaiviai ir vieną bortinį variklį turinčios motorinės valtys su vairo nuotolinio valdymo sistemomis turi turėti avarines priemones, kurios naudojamos laivui vairuoti sumažinus greitį.

5.5. Dujų tiekimo sistema

Buitinės paskirties dujų tiekimo sistema turi būti aprūpinta garų traukos įranga, suprojektuota ir sumontuota taip, kad būtų galima išvengti dujų nuotėkio bei sprogimo rizikos ir išbandyti, ar jos nuteka. Medžiagos ir sudedamosios dalys privalo būti tinkamos specifinių dujų, kurios skirtos atlaikyti jūros aplinkos poveikį, naudojimui.

Kiekvienas dujų prietaisas turi turėti visų degiklių išjungimo įtaisą. Kiekvienas dujas naudojantis prietaisas privalo turėti atskirą paskirstymo sistemos atšaką, ir kiekvienas prietaisas turi turėti atskirą išjungimo įtaisą. Įrengiamas deramas vėdinimas, kad būtų išvengta dėl nuotėkio ir degimo produktų kylančios rizikos.

Visi laivai su stacionaria dujų tiekimo sistema turi turėti erdvę visiems dujų balionams laikyti. Ši erdvė turi būti atskirai nuo gyvenamųjų patalpų, prieinama tik iš lauko ir vėdinama į lauką, kad visos nutekėjusios dujos patektų už borto.

5.6. Apsauga nuo gaisro

5.6.1. Bendrieji reikalavimai

Montuojamos įrangos rūšis ir laivo išplanavimas pasirenkami atsižvelgiant į gaisro kilimo ir plitimo riziką. Ypatingas dėmesys skiriamas atviros liepsnos prietaisų aplinkai, karštomis erdvėms ar varikliams ir pagalbinėms mašinoms, alyvos ir degalų perpildymui, neuždengtiems alyvos bei degalų vamzdžiams, taip pat tam, kad virš karščio šaltinių ir karštų erdvių nebūtų nutiesti elektros laidai.

5.6.2. Gaisro gesinimo įranga

Pramoginiai laivai turi būti aprūpinti gaisro riziką atitinkančia gaisrų gesinimo įranga, arba juose turi būti nurodyta gaisro riziką atitinkančios gaisrų gesinimo įrangos vieta ir pajėgumas. Laivas tol nepradedamas eksploatuoti, kol neaprūpinamas atitinkama gaisro gesinimo įranga. Benzininių variklių korpusus turi apsaugoti gaisro gesinimo sistema, leidžianti neatidaryti korpuso kilus gaisrui. Įtaisyti nešiojamieji gesintuvai turi būti lengvai pasiekiami, o vienas įrengiamas tokioje vietoje, kad būtų lengvai pasiekiamas iš pagrindinės pramoginio laivo vairavietės.

5.7. Navigaciniai žiburiai

Tais atvejais, kai įrengiami navigaciniai žiburiai, jie turi atitikti atitinkamus 1972 m. COLREG (Tarptautinės laivų susidūrimo jūroje prevencijos taisyklės) arba CEVNI (Europos vidaus vandenų kelių laivybos taisyklės) nuostatus.

5.8. Teršalų išleidimo prevencija ir įranga, palengvinanti atliekų pristatymą į krantą

Laivai sukonstruojami taip, kad atsitiktinai už borto nepatektų teršalai (nafta, degalai ir kt.).

Laivuose, kuriuose įrengti tualetai, įrengiami surinkimo bakai arba vandens valymo sistemos.

Laivai, kuriuose įrengti surinkimo bakai, aprūpinami standartinėmis išleidimo jungtimis, leidžiančiomis priėmimo įrenginių pompas sujungti su laivo išleidimo vamzdžiais.

Be to, visi per korpusą einantys fekalijoms skirti vamzdžiai turi turėti sklendes, kurias būtų galima sandariai uždaryti.

B. Esminiai varomųjų variklių išmetalų reikalavimai

Varomieji varikliai turi atitikti šioje dalyje nustatytus esminius išmetalų reikalavimus.

1. VARIKLIO IDENTIFIKAVIMAS

1.1. Ant kiekvieno variklio aiškiai pažymima ši informacija:

- (a) variklio gamintojo prekės ženklas arba prekės pavadinimas;
- (b) variklio tipas, variklių šeima, jei taikytina;
- (c) unikalus variklio identifikavimo numeris;
- (d) CE ženklas.

1.2. 1.1 punkte nurodyti ženklai turi išlikti visą variklio eksploatacijos laiką ir turi būti aiškiai įskaitomi ir nepanaikinami. Jei naudojamos etiketės ar plokštelės, jos tvirtinamos taip, kad tvirtinimo elementai taip pat laikytųsi visą variklio eksploatacijos laiką, o etikečių ar plokštelių nebūtų įmanoma nuimti jų nesuardžius ar nesugadinus.

1.3. Ženklai pritvirtinami ant variklio dalies, kuri yra būtina įprastam jo darbui ir visą variklio eksploataavimo laiką paprastai nekeičiama.

1.4. Kai variklis surenkamas ir turi visas savo darbui būtinas dalis, ženklai išdėstomi taip, kad būtų lengvai matomi.

2. IŠMETALŲ REIKALAVIMAI

Varomieji varikliai projektuojami, konstruojami ir surenkami taip, kad, teisingai juos įmontavus ir naudojant įprastai, išmetalai neviršytų ribinių verčių, nurodytų 1 lentelės 2.1 punkte ir 2 ir 3 lentelių 2.2 punkte.

2.1. Vertės galioja iki [data (58 straipsnyje nurodyto pereinamojo laikotarpio pabaiga (I etapas))]

1 lentelė

(g/kWh)

Tipas	Anglies monoksidas $CO = A + B/P_N^n$			Angliavandeniliai $HC = A + B/P_N^n$			Azoto oksidai NO_x	Kietosios dalelės PT
	A	B	n	A	B	n		
Dvitaktis kibirkštinio uždegimo	150,0	600,0	1,0	30,0	100,0	0,75	10,0	Netaikoma

Keturtaktis kibirkštinio uždegimo	150,0	600,0	1,0	6,0	50,0	0,75	15,0	Netaikoma
Slėginio uždegimo	5,0	0	0	1,5	2,0	0,5	9,8	1,0

Kai pagal lentelę A, B ir n yra konstantos, P_N yra vardinė variklio galia, matuojama kW.

2.2. Vertės galioja nuo [data (58 straipsnyje nurodyto pereinamojo laikotarpio pabaiga (II etapas))]

2 lentelė

Slėginio uždegimo variklių išmetalų ribos(**)

Cilindro darbinis tūris SV (L/cyl)	Vardinė variklio galia P_N (kW)	Kietosios dalelės PT (g/kWh)	Angliavandeniliai + azoto oksidai HC + NO _x (g/kWh)
SV < 0,9	$P_N < 37$	1 lentelėje nurodytos vertės	
	$37 \leq P_N < 75^{(*)}$	0,30	4,7
	$75 \leq P_N < 3700$	0,15	5,8
$0,9 \leq SV < 1,2$	$P_N < 3700$	0,14	5,8
$1,2 \leq SV < 2,5$		0,12	5,8
$2,5 \leq SV < 3,5$		0,12	5,8
$3,5 \leq SV < 7,0$		0,11	5,8

(*) Kaip alternatyva variklių, kurių vardinė variklio galia yra ne mažesnė kaip 37 kW ir mažesnė kaip 75 kW ir kurių cilindro darbinis tūris yra mažesnis kaip 0,9 L/cyl, PT turi neviršyti 0,20 g/kWh-hr, o bendras išmetamų HC+NO_x kiekis 5,8 g/kWh-hr.

(**) Visi slėginio uždegimo varikliai neviršija 5,0 g/kWh išmetamo anglies monoksido (CO) kiekio.

3 lentelė. Kibirkštinio uždegimo variklių išmetalų ribos

Variklio tipas	Vardinė variklio galia P_N (kW)	Anglies monoksidas CO (g/kWh)	Angliavandeniliai + azoto oksidai HC + NO _x (g/kWh)
Varomieji laivagalio ir bortiniai varikliai	$P_N \leq 373$	75	5
	$373 < P_N \leq 485$	350	16
	$P_N > 485$	350	22
Užbortiniai varikliai ir asmeninių laivų varikliai	$P_N \leq 4,3$	$500 - 5,0 \times P_N$	30
	$40 \geq P_N > 4,3$	$500 - 5,0 \times P_N$	$15,7 + \left(\frac{50}{P_N^{0,9}} \right)$
	$P_N > .40$	300	$15,7 + \left(\frac{50}{P_N^{0,9}} \right)$

2.3. Bandymų ciklai ir etaloniniai degalai

2.3.1. Bandymų ciklai ir taikomi svertiniai koeficientai

Kintamo greičio slėginio uždegimo varikliams taikomas E1 arba E5 bandymų ciklas. Kintamo greičio kibirkštinio uždegimo varikliams taikomas E4 bandymų ciklas. Kintamo greičio slėginio uždegimo varikliams, kurių galia didesnė kaip 130 kW, taip pat gali būti taikomas E3 bandymų ciklas.

E1 bandymų ciklas, režimo numeris	1	2	3	4	5
Greitis	Vardinis		Vidutinis		Mažas sūkių skaičius veikiant tuščiaja eiga
Sukimo momentas, %	100	75	75	50	0
Svertinis koeficientas	0,08	0,11	0,19	0,32	0,3
E3 bandymų ciklas, režimo	1	2	3	4	

numeris					
Greitis, %	100	91	80	63	
Galia, %	100	75	50	25	
Svertinis koeficientas	0,2	0,5	0,15	0,15	
E4 bandymų ciklas, režimo numeris	1	2	3	4	5
Greitis, %	100	80	60	40	Veikiant tuščiąja eiga
Sukimo momentas, %	100	71,6	46,50	25,3	0
Svertinis koeficientas	0,06	0,14	0,15	0,25	0,40
E5 bandymų ciklas, režimo numeris	1	2	3	4	5
Greitis, %	100	91	80	63	Veikiant tuščiąja eiga
Sukimo momentas, %	100	75	50	25	0
Svertinis koeficientas	0,08	0,13	0,17	0,32	0,3

2.4. Variklių šeimos taikymas ir pirminio variklio pasirinkimas

Variklio gamintojas atsako už savo gaminamų variklių priskyrimą variklių šeimai.

Pirminis variklis – variklis, kuris iš variklių šeimos parenkamas taip, kad jo išmetalų charakteristikos būtų tipiškos visiems tos variklių šeimos varikliams. Kaip pirminis variklis paprastai turėtų būti pasirenkamas variklis, pasižymintis savybėmis, kurioms esant gaunamas didžiausias specifinių išmetalų kiekis (išreikštas gramais kilovatvalandei), matuojant reikiamo bandymo ciklo metu.

2.5. Bandomieji degalai

Išmetalų bandymams naudojami bandomieji degalai turi atitikti šias charakteristikas:

Benzinas

Savybė	RF-02-99		RF-02-03	
	Bešvinis		Bešvinis	
	min.	maks.	min.	maks.
Tiriamasis oktaninis skaičius (RON)	95	---	95	---
Variklinis oktaninis skaičius (MON)	85	---	85	---
Tankis, esant 15 °C (kg/m ³)	748	762	740	754
Pradinė virimo temperatūra (°C)	24	40	24	40
Sieros masė procentais (mg/kg)	---	100	---	10
Švino kiekis (mg/l)	---	5	---	5
Garų slėgis pagal Reidą (kPa)	56	60	---	---
Garų slėgis (DVPE) (kPa)	---	---	56	60

Dyzelinas				
Savybė	RF-06-99		RF-06-03	
	min.	maks.	min.	maks.
Cetaninis skaičius	52	54	52	54
Tankis, esant 15 °C (kg/m ³)	833	837	833	837
Galutinė virimo temperatūra (°C)	---	370	---	370
Pliūpsnio temperatūra (°C)	55	---	55	---
Sieros masė procentais (mg/kg)	Bus nurodyta	300 (50)	---	10
Pelenų masė procentais (%)	Bus nurodyta	0,01	---	0,01

Notifikuotoji įstaiga gali patvirtinti bandymus, atliktus naudojant kitus bandomuosius degalus, kaip nurodyta darniajame standarte.

3. PATVARUMAS

Variklio gamintojas pateikia variklio montavimo ir priežiūros instrukcijas, kurios, jei jų laikomasi, turėtų užtikrinti, kad įprastai naudojamas variklis toliau atitiks 2.5 punkte nustatytas ribas per visą variklio eksploatacijos laiką ir esant įprastoms naudojimo sąlygoms.

Šią informaciją variklio gamintojas gauna atlikdamas pirminį patvarumo bandymą, paremtą įprastais darbo režimo ciklais ir apskaičiuodamas sudedamųjų dalių nuovargį, kad gamintojas galėtų parengti reikiamas techninės priežiūros instrukcijas ir pateikti kartu su visais naujais varikliais, pirmą kartą pateikiamais rinkai.

Įprastas variklio eksploatacijos laikas reiškia:

- a) slėginio uždegimo varikliams: 480 valandų arba 10 metų, priklausomai nuo to, kas įvyksta greičiau;
- b) kibirkštinio uždegimo bortiniams arba laivagalio varomiesiems varikliams su arba be integruotos išmetimo sistemos:
 - i) mažiau kaip 373 kW: 480 valandų arba 10 metų, priklausomai nuo to, kas įvyksta greičiau;
 - ii) $373 < PN \leq 485$ kW kategorijos varikliams: 150 valandų arba 3 metai, priklausomai nuo to, kas įvyksta greičiau;
 - iii) $PN > 485$ kW kategorijos varikliams: 50 valandų arba 1 metai, priklausomai nuo to, kas įvyksta greičiau;
- c) asmeninių laivų varikliams: 350 valandų arba 5 metai, priklausomai nuo to, kas įvyksta greičiau;
- d) užbortiniams varikliams: 350 valandų arba 10 metų, priklausomai nuo to, kas įvyksta greičiau.

4. NAUDOJIMO VADOVAS

Prie kiekvieno variklio pridedamas naudojimo vadovas Sąjungos kalba ar kalbomis, nustatytomis valstybės narės, kurios rinkai pateikiamas variklis.

Naudojimo vadove:

- (a) pateikiamos instrukcijos montavimui ir techninei priežiūrai, kuri yra būtina norint užtikrinti tinkamą variklio darbą, leidžiantį patenkinti 3 punkto reikalavimus (patvarumas);
- b) nurodomas variklio galingumas, matuojamas remiantis darniaisiais standartais.

C. Esminiai triukšmo skleidimo reikalavimai

Pramoginiai laivai su bortiniais arba laivagalio varomaisiais varikliais be integruotos išmetimo sistemos, asmeniniai laivai ir užbortiniai varikliai bei laivagalio varomieji varikliai su integruota išmetimo sistema turi atitikti šioje dalyje nustatytus esminius triukšmo skleidimo reikalavimus.

1. SKLEIDŽIAMO TRIUKŠMO LYGIAI

- 1.1. Pramoginiai laivai su bortiniais ir laivagalio varomaisiais varikliais be integruotos išmetimo sistemos, asmeniniai laivai ir užbortiniai varikliai bei laivagalio varomieji varikliai su integruota išmetimo sistema projektuojami, statomi ir surenkami taip, kad skleidžiamas triukšmas neviršytų šioje lentelėje nurodytų ribinių verčių:

Lentelė	
Vardinė vieno variklio galia (kW)	Maksimalus garso slėgio lygis $= L_{pASmax}$ (dB)
$P_N \leq 10$	67
$10 < P_N \leq 40$	72
$P_N > 40$	75

kai P_N = vardinė vieno variklio galia (kW), esant vardiniam greičiui ir L_{pASmax} = maksimalus garso slėgio lygis (dB).

Visų tipų variklių blokams, susidedantiems iš dviejų ir daugiau variklių, gali būti leidžiama papildomai 3 dB.

- 1.2. Kaip alternatyva garso matavimo bandymams pramoginis laivas su bortiniu ar laivagalio varomuoju varikliu be integruotos išmetimo sistemos laikomas atitinkančiu 1.1 punkte nustatytus triukšmo reikalavimus, jei jo Froude skaičius yra ne didesnis kaip 1,1, o galios poslinkio koeficientas ne didesnis kaip 40, kai variklis ir išmetimo sistema yra sumontuoti pagal variklio gamintojo specifikacijas.
- 1.3. Froude skaičius apskaičiuojamas maksimalų laivo greitį V (m/s) dalinant iš vaterlinijos ilgio L_{wl} (m) ir duotos gravitacinės konstantos ($g = 9,8 \text{ m/s}^2$) sandaugos kvadratinės šaknies:

$$Fn = \frac{V}{\sqrt{(g \cdot L_{wl})}}$$

Galios poslinkio koeficientas P/D apskaičiuojamas vardinę variklio galią P_N (kW)
dalinant iš laivo poslinkio D (tonomis) $= \frac{P}{D}$

2. NAUDOJIMO VADOVAS

Pramoginių laivų su bortiniais varikliais ar laivagalio varomaisiais varikliais be integruotos išmetimo sistemos ir asmeninių laivų naudojimo vadove, kurio reikalaujama pagal I priedo A dalies 2.5 punktą, pateikiama informacija, būtina norint išlaikyti laivą ir išmetimo sistemą tokios būklės, kuri įprastai naudojant kuo labiau užtikrintų atitiktį nurodytoms triukšmo ribinėms vertėms.

Užbortinių variklių ir laivagalio varomųjų variklių su integruota išmetimo sistema naudojimo vadove, kurio reikalaujama pagal I priedo B dalies 4 punktą, pateikiami nurodymai, būtini norint išlaikyti variklį tokios būklės, kuri, įprastai naudojant kuo labiau užtikrintų atitiktį nurodytoms triukšmo ribinėms vertėms.

3. PATVARUMAS

B dalies 3 skirsnio patvarumo nuostatos *mutandis mutatis* taikomos atitiktčiai [...] nustatytiems skleidžiamo triukšmo reikalavimams.

II PRIEDAS

Laivų SUDEDAMOSIOS DALYS

- (1) Apsaugota nuo degimo įranga bortiniams ir laivagalio varomiesiems benzininiams varikliams ir benzino bakų erdvėms;
- (2) Paleidimo įjungus pavarą apsaugos įtaisai užbortiniams varikliams;
- (3) Vairaračiai, vairavimo mechanizmai ir kabelių komplektai;
- (4) Stacionariam montavimui skirti kuro bakai ir kuro žarnos;
- (5) Surenkamieji liukai ir borto šviesos.

III PRIEDAS

GAMINTOJO AR SAJUNGOJE ĮSISTEIGUSIO JO ĮGALIOTOJO ATSTOVO ARBA UŽ NEBAIGTŲ STATYTI LAIVŲ ARBA SUDEDAMŲJŲ DALIŲ PATEIKIMĄ RINKAI ATSAKINGO ASMENS DEKLARACIJA

(6 straipsnio 2 ir 3 dalys)

- A. 6 straipsnio 2 dalyje nurodytoje gamintojo arba Sąjungoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo deklaracijoje nurodoma:
- a) gamintojo pavadinimas ir adresas;
 - b) Sąjungoje įsisteigusio gamintojo įgaliotojo atstovo arba, jei taikytina, už pateikimą rinkai atsakingo asmens vardas, pavardė (pavadinimas) ir adresas;
 - c) nebaigto statyti laivo aprašas;
 - d) pareiškimas, kad nebaigtas statyti laivas atitinka esminius reikalavimus, taikomus šiuo statybos etapu; pateikiamos taikytų atitinkamų darnųjų standartų nuorodos arba specifikacijų, kurių atitiktis deklaruojama šiuo statybos etapu, nuorodos; be to, nurodoma, kad laivas skirtas tam, kad jį užbaigtų kiti juridiniai ar fiziniai asmenys, visapusiškai laikydamiesi šios direktyvos.
- B. 6 straipsnio 3 dalyje nurodytoje gamintojo, Sąjungoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo arba už pateikimą rinkai atsakingo asmens deklaracijoje nurodoma:
- (a) gamintojo pavadinimas ir adresas;
 - (b) Sąjungoje įsisteigusio gamintojo įgaliotojo atstovo arba, jei taikytina, už pateikimą rinkai atsakingo asmens vardas, pavardė (pavadinimas) ir adresas;
 - (c) sudedamosios dalies aprašas;
 - (d) pareiškimas, kad ta sudedamoji dalis atitinka reikiamus esminius reikalavimus.

IV PRIEDAS

ES ATITIKTIES DEKLARACIJA

1. Nr. xxxxxx (unikalus gaminio identifikavimo numeris: tipas, serijinis numeris, jei taikytina):
2. Gamintojo arba jo įgaliotojo atstovo [įgaliotasis atstovas taip pat privalo nurodyti gamintojo verslo pavadinimą ir adresą] arba privataus importuotojo pavadinimas (vardas, pavardė) ir adresas:
3. Ši atitikties deklaracija išduota tik gamintojo arba privataus importuotojo arba Direktyvos [...] 20 straipsnio 3 arba 4 dalyje nurodyto asmens atsakomybe:
4. Deklaracijos objektas (gaminio identifikavimas, pagal kurį jį galima atsekti. Taip pat, jei taikytina, gali būti pateikiama nuotrauka):
5. [...] aprašytas deklaracijos objektas atitinka susijusius Sąjungos derinimo teisės aktus:
6. Susijusių taikytų darnųjų standartų nuorodos arba specifikacijų, pagal kurias buvo deklaruota atitiktis, nuorodos:
7. Jei taikytina, notifikuotoji įstaiga ... (pavadinimas, numeris) ... atliko ... (veiksmų aprašymas) ir išdavė sertifikatą:
8. Asmens, įgalioto pasirašyti gamintojo ar Sąjungoje įsisteigusio jo įgaliotojo atstovo vardu, tapatybė:
9. Papildoma informacija:

Atitikties deklaracijoje pateikiamas gamintojo patvirtinimas, kad pagal gamintojo pateiktą instrukciją pramoginiame laive įmontuotas variklis atitiks šios direktyvos išmetalų ir skleidžiamo triukšmo reikalavimus ir kad šio variklio negalima pradėti eksploatuoti tol, kol laivas, į kurį šis variklis bus montuojamas, nebus pripažintas atitinkantis, jei tai būtina, atitinkamą šios direktyvos nuostatą, taikomą dėl visų šių gaminių:

- (a) bortinių variklių ir laivagalio varomųjų variklių be integruotos išmetimo sistemos;
- (b) pagal Direktyvą 97/68/EB patvirtinto tipo variklių, kurie atitinka pastarosios direktyvos I priedo 4.2.3 punkte numatytą II etapą;
- (c) pagal Direktyvą 88/77/EEB patvirtinto tipo variklių.

Jei variklis pateiktas rinkai taikant 58 straipsnio 2 dalyje numatytą papildomą pereinamąjį laikotarpį, ES atitikties deklaracijoje tai nurodoma.

Už ką ir kieno vardu pasirašyta:

(išdavimo vieta ir data)

(vardas, pavardė, pareigos) (parašas)

V PRIEDAS

LYGIAVERTĖ ATITIKTIS, GRINDŽIAMA VERTINIMU PO STATYBOS

(Vertinimo po statybos modulis)

1. Vertinimu po statybos grindžiama atitiktis – procedūra, skirta vertinti gaminio, už kurio atitiktį direktyvai atsakomybės neprisiėmė nei gamintojas, nei jo įgaliotasis atstovas, lygiavertę atitiktį, todėl atsakomybę už lygiavertę gaminio atitiktį prisiima 20 straipsnio 2, 3 arba 4 dalyje nurodytas fizinis arba juridinis asmuo, teikiantis gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti, prisiimdamas už tai atsakomybę. Šis asmuo vykdo 2 ir 4 punktuose nurodytas prievoles ir, prisiimdamas atsakomybę, užtikrina bei deklaruoja, kad atitinkamas gaminys, kuriam taikomos 3 punkto nuostatos, atitinka taikomus šios direktyvos reikalavimus.

2. Asmuo, pateikiantis gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti, notifikuojamajai įstaigai pateikia prašymą atlikti gaminio vertinimą po statybos ir privalo notifikuojamajai įstaigai pateikti dokumentus ir techninius dokumentus, kad notifikuotoji įstaiga galėtų įvertinti šio gaminio atitiktį šios direktyvos reikalavimams, ir pateikia visą turimą informaciją apie gaminio naudojimą po to, kai jis buvo pirmą kartą pradėtas eksploatuoti.

Asmuo, pateikiantis arba tiekiantis tokį gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti, saugo šiuos dokumentus ir informaciją, kad atitinkamos nacionalinės institucijos su jais galėtų susipažinti 10 metų po gaminio lygiavertės atitikties įvertinimo, taikant įvertinimo po statybos procedūrą.

3. Notifikuotoji įstaiga patikrina konkretų gaminį ir atlieka skaičiavimus, bandymus ir kitą įvertinimą, būtinus siekiant įrodyti lygiavertę gaminio atitiktį atitinkamiems šios direktyvos reikalavimams.

Notifikuotoji įstaiga parengia ir išduoda pažymėjimą ir susijusią atlikto atitikties vertinimo ataskaitą, ir saugo atitikties pažymėjimą bei susijusią atitikties ataskaitą, kad nacionalinės institucijos su jais galėtų susipažinti 10 metų po šių dokumentų išdavimo.

Notifikuotoji įstaiga prie atitikties ženklo ant kiekvieno patvirtinto gaminio pritvirtina savo identifikavimo numerį arba, prisiimdama atsakomybę, paveda tai padaryti.

Jei įvertintas gaminys – laivas, notifikuotoji įstaiga taip pat, prisiimdama atsakomybę, paveda gaminį paženklinti laivo identifikavimo kodu, kaip nurodyta I priedo A dalies 2.1 punkte, kuriame gamybos šalies laukelis naudojamas nurodyti šalį, kurioje įsteigta notifikuotoji įstaiga, o gamintojo identifikavimo kodo laukeliai naudojami nurodyti vertinimo po statybos identifikavimo kodą, priskirtą notifikuojamajai įstaigai, po to nurodant vertinimo po statybos pažymėjimo serijinį numerį. Laivo identifikavimo kodo laukeliai, skirti nurodyti gamybos metams ir mėnesiui bei modelio metams, naudojami nurodyti vertinimo po statybos metams ir mėnesiui.

4. Atitikties ženklavimas ir atitikties deklaracija
 - 4.1. Asmuo, pateikiantis gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti, ženklina gaminį CE ženklu, ir 3 skirsnyje nurodytai notifikuojamai įstaigai prisiimant atsakomybę, paženkliną gaminį, kurį notifikuojoji įstaiga įvertino ir patvirtino jo lygiavertę atitiktį atitinkamiems direktyvos reikalavimams, pastarosios identifikavimo numeriu.
 - 4.2. Asmuo, pateikiantis gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti, pasirūpina, kad būtų parengta ES atitikties deklaracija ir ją saugo, kad nacionalinės institucijos su ja galėtų susipažinti 10 metų po vertinimo po statybos pažymėjimo išdavimo. Atitikties deklaracijoje nurodomas gaminys, kuriam ji buvo parengta.

Atitikties deklaracija pateikiama atitinkamoms institucijoms paprašius.
 - 4.3. Jei įvertintas gaminys – laivas, asmuo, pateikiantis gaminį rinkai arba pradedantis jį eksploatuoti, pritvirtina ant laivo gamintojo lentelę, aprašytą I priedo A dalies 2.2 punkte, kurioje nurodoma „vertinimas po statybos“ ir laivo identifikavimo numeris, aprašytas I priedo A dalies 2.1 punkte, laikantis 3 punkte išdėstytų nuostatų.
5. Notifikuojoji įstaiga informuoja asmenį, kuris pateikia gaminį rinkai arba pradeda jį eksploatuoti, apie jo prievoles pagal vertinimo po statybos procedūrą.

VI PRIEDAS

PAPILDOMI REIKALAVIMAI, TAIKOMI, JEI NAUDOJAMA A1 MODULYJE NUSTATYTA GAMYBOS VIDAUS KONTROLĖ IR PRIŽIŪRIMI GAMYBOS BANDYMAI (25 STRAIPSNIO 2 DALIS)

Projektavimas ir statyba

Gamintojas arba kas nors jo vardu vienam ar daugiau laivų, tipišku gamintojo produkcijai, atlieka vieną ar keletą iš šių bandymų, ekvivalentiškus skaičiavimus ar kontrolę:

- (a) stabilumo bandymą pagal I priedo 3.2 punktą;
- (b) plūdrumo charakteristikų bandymą pagal I priedo 3.3 punktą.

Skleidžiamas triukšmas

Jeigu tai yra pramoginiai laivai su įrengtais bortiniais varikliais arba laivagalio varomaisiais varikliais be integruotos išmetimo sistemos ir asmeniniai laivai, laivo gamintojas arba kas nors jo vardu, gamintojo pasirinktos notifikuotosios įstaigos atsakomybe, su vienu ar keliais laivais, tipiškais laivų gamintojo produkcijai, atlieka garso skleidimo bandymus, apibrėžtus I priedo C dalyje.

Jeigu tai yra užbortiniai varikliai ir laivagalio varomieji varikliai su integruota išmetimo sistema, variklio gamintojas arba kas nors jo vardu, gamintojo pasirinktos notifikuotosios įstaigos atsakomybe, su vienu ar keliais varikliais iš kiekvienos variklių šeimos, tipišku variklių gamintojo produkcijai, atlieka garso skleidimo bandymus, apibrėžtus I priedo C dalyje.

Kai bandoma daugiau nei vienas vienos variklių šeimos variklis, taikomas statistinis metodas, aprašytas VII priede, kad būtų užtikrinta bandinio atitiktis.

VII PRIEDAS

PRODUKCIJOS ATITIKTIES IŠMETALŲ IR SKLEIDŽIAMO TRIUKŠMO REIKALAVIMAMS VERTINIMAS

1. Tikrinant variklių šeimos atitiktį, iš serijos paimamas variklių bandinys. Gamintojas, notifikuotajai įstaigai pritarus, nustato to bandinio dydį n .
2. Iš bandinio rezultatų gautas aritmetinis vidurkis X apskaičiuojamas kiekvienai patikrintai išmetalus ir triukšmą skleidžiančiai sudedamajai daliai. Laikoma, kad serijos gaminiai atitinka reikalavimus (teigiamas sprendimas), jei tenkinamos šios sąlygos:

$$X + k \cdot S \leq L$$

S yra standartinė nuokrypa, kai:

$$S^2 = \Sigma (x - X)^2 / (n - 1)$$

X = rezultato aritmetinis vidurkis

x = konkretus bandinio rezultatas

L = atitinkama ribinė vertė

n = variklių skaičius bandinyje

k = statistinis koeficientas, kuris priklauso nuo n (žr. lentelę)

n	2	3	4	5	6	7	8	9	10
k	0,973	0,613	0,489	0,421	0,376	0,342	0,317	0,296	0,279
n	11	12	13	14	15	16	17	18	19
k	0,265	0,253	0,242	0,233	0,224	0,216	0,210	0,203	0,198

Jeigu $n \geq 20$, tuomet $k = 0,860 / \sqrt{n}$.

VIII PRIEDAS

PAPILDOMA PROCEDŪRA, TAIKOMA VERTINANT TIPO ATITIKTĮ, GRINDŽIAMĄ GAMYBOS VIDAUS KONTROLE (C MODULIS)

25 straipsnio 5 dalyje nurodytais atvejais, kai nustatoma, kad kokybės lygis yra nepatenkinamas, taikoma toliau aprašyta procedūra.

Iš serijos paimamas variklis ir atliekamas I priedo B dalyje aprašytas bandymas. Bandomi varikliai iš dalies ar visiškai paleidžiami pagal gamintojo instrukcijas. Jei iš serijos paimto variklio specifiniai išmetalai viršija I priedo B dalyje nurodytas ribines vertes, gamintojas gali prašyti, kad būtų išmatuoti iš serijos paimto variklių bandinio, įskaitant iš pradžių paimtą variklį, išmetalai. Kad būtų užtikrinta [...] aprašyto variklių bandinio atitiktis šios direktyvos reikalavimams, taikomas VII priede aprašytas statistinis metodas.

IX PRIEDAS

TECHNINIAI DOKUMENTAI

Atliekant vertinimą svarbūs šie 7 straipsnio 2 dalyje ir 26 straipsnyje nurodyti techniniai dokumentai:

- (a) bendras tipo aprašas;
- (b) projekto eskizas, gamybos brėžiniai ir sudedamųjų dalių, mazgų, grandinių schemos ir kiti susiję duomenys;
- (c) aprašai ir paaiškinimai, būtini norint suprasti minėtus brėžinius, schemas ir gaminio veikimą;
- (d) visiškai ar iš dalies taikytų 14 straipsnyje nurodytų standartų sąrašas ir, jei 14 straipsnyje nurodyti standartai nebuvo taikomi, priimtų sprendimų, siekiant laikytis esminių reikalavimų, aprašai;
- (e) projekto skaičiavimų, tyrimų rezultatai ir kiti susiję duomenys;
- (f) stabilumo pagal I priedo A dalies 3.2 punktą ir plūdrumo pagal I priedo A dalies 3.3 punktą bandymų ataskaitos ar apskaičiavimai;
- (g) išmetalų bandymų ataskaitos, įrodančios atitiktį I priedo B dalies 2 skirsniiui;
- (h) skleidžiamo garso bandymų ataskaitos, įrodančios atitiktį I priedo C dalies 1 skirsniiui.

**TEISĖS AKTO FINANSINĖ PAŽYMA, SKIRTA PASIŪLYMAMS, KURIŲ
POVEIKIS BIUDŽETUI SUSIJĘS IŠIMTINAI SU PAJAMOMIS**

1. BIUDŽETO EILUTĖS

Skyrius ir straipsnis:

Atitinkamais metais biudžete numatyta suma:

2. FINANSINIS POVEIKIS

Pasiūlymas neturi finansinio poveikio

Pasiūlymas neturi finansinio poveikio išlaidoms, bet pajamoms turi tokį finansinį poveikį:

(mln. eurų dešimtųjų tikslumu)

Biudžeto eilutė	Pajamos ²⁶	12 mėnesių laikotarpis, prasidedantis (metai, mėnuo, diena)	[n metai]
52 straipsnis	<i>Poveikis nuosaviems ištekliams</i>		
... straipsnis	<i>Poveikis nuosaviems ištekliams</i>		

Padėtis pradėjus taikyti priemonę					
	[n+1]	[n+2]	[n+3]	[n+4]	[n+5]
... straipsnis					
... straipsnis					

²⁶ Tradicinių nuosavų išteklių atveju (žemės ūkio mokesčiai, cukraus mokesčiai, maitai) turi būti nurodytos grynosios sumos, t. y. bendros sumos atskaičius 25 % surinkimo išlaidų.